

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2018. GODINU

Zagreb, 2019.

Izdavač

Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“
Mirogojska cesta 16, Zagreb

Glavni urednik

Dr. Zvonimir Šostar

Uredništvo

Dr. sc. Sandra Šikić, dipl. ing.
Mr. sc. Damir Skansi, dipl. oec.
Doc. dr. sc. Vanja Tešić, dr. med.
Prof. dr. sc. Jasmina Vraneš, prim. dr. med.
Dr. sc. Adela Krivohlavek, dipl. ing.
Dr. sc. Marina Polić-Vižintin, dr. med.
Tatjana Petričević-Vidović, dr. med.
Izv. prof. dr. sc. Branko Kolarić, dr. med.
Mirjana Orban, dr. med.
Martina Bago, mag. pharm.
Antonija Galić, dipl. ing. univ. spec. oecoing.

Sastavljanje i uređivanje dokumenta

Krunoslav Peter

SADRŽAJ

Sadržaj.....	2
1. Služba za epidemiologiju.....	4
1.1. Uloga i temeljne zadaće	4
1.2. Rezultati provedenih aktivnosti	4
1.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	6
1.4. Zaključci.....	6
2. Služba za kliničku mikrobiologiju	7
2.1. Uloga i temeljne zadaće	7
2.2. Rezultati provedenih aktivnosti	7
2.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	10
2.4. Zaključci.....	10
3. Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju.....	11
3.1. Uloga i temeljne zadaće	11
3.2. Rezultati provedenih aktivnosti	11
3.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	25
3.4. Zaključci.....	25
4. Služba za javno zdravstvo	26
4.1. Uloga i temeljne zadaće	26
4.2. Rezultati provedenih aktivnosti	26
4.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	30
4.4. Zaključci.....	30
5. Služba za školsku i adolescentnu medicinu.....	31
5.1. Uloga i temeljne zadaće	31
5.2. Rezultati provedenih aktivnosti	31
5.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	33

5.4. Zaključci.....	34
6. Služba za javnozdravstvenu gerontologiju.....	36
6.1. Uloga i temeljne zadaće	36
6.2. Rezultati provedenih aktivnosti	36
6.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	38
6.4. Zaključci.....	38
7. Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti	39
7.1. Uloga i temeljne zadaće	39
7.2. Rezultati provedenih aktivnosti	39
7.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	46
7.4. Zaključci.....	46
8. Služba za znanost i nastavu.....	47
8.1. Uloga i temeljne zadaće	47
8.2. Rezultati provedenih aktivnosti	47
8.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	55
8.4. Zaključci.....	55
9. Centar za integrirani sustav upravljanja.....	56
9.1. Uloga i temeljne zadaće	56
9.2. Rezultati provedenih aktivnosti	56
9.3. Zadaci u sljedećem razdoblju	62
9.4. Zaključci.....	62
Dodatak.....	63
D.1. Ljudski potencijali	63

1. SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

1.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba za epidemiologiju izvodi poslove primarne i sekundarne prevencije zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti te u tu svrhu prikuplja podatke o kretanju zaraznih bolesti prema prijavama pojedinačnih oboljenja ili epidemija koje pristižu iz ordinacija primarne zdravstvene zaštite, bolnica i laboratorija, kao i podatke o kroničnim nezaraznim bolestima na temelju izvješća o kroničnim bolestima visokoga javnozdravstvenog prioriteta. Temeljem prikupljenih podataka Služba planira i obavlja poslove nadzora nad pojedincima i grupama kojima je izražen visok rizik obolijevanja od zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti. Sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa od javnozdravstvenog interesa u redovnim i izvanrednim prilikama. Služba provodi stručna i znanstvena istraživanja iz domene epidemiologije i javnog zdravstva. Radi na zdravstvenom prosvjećivanju opće populacije i posebno ugroženih skupina. U okviru nadležnosti predlaže operativne postupke u cilju zaštite zdravlja ljudi kod higijensko-epidemioloških indikacija sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i drugim propisima iz područja zaštite zdravlja ljudi i zaštite okoliša.

1.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Epidemiološke aktivnosti

Rezultate aktivnosti tijekom 2018. godine prikazuje tablica 1.2.1.:

Tablica 1.2.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2018. godine

Aktivnost	Usluga	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
Prijava zaraznih bolesti i epidemiološke intervencije	Prijava zaraznih bolesti	20.000	20.222	101
	Prijava epidemija	30	30	100
	Epidemiološki izvid	2.800	2.403	86
	Epidemiološka anketa	4.000	4.655	116
Cijepljenje	Distribucija obveznih cjepiva	160.000	197.698	124
	Provođenje cijepljenja	10.000	11.593	116
Uzimanje uzoraka prema indikacijama	Uzimanje uzoraka	65.000	68.116	105
Zdravstveni pregledi osoba pod zdravstvenim nadzorom	Klinički pregled	60.000	45.777	76
	Uzimanje uzoraka	70.000	73.494	105
	Izdavanje sanitarnih knjižica	85.000	81.566	96
Antirabična zaštita	Pregledi	500	645	129
	Cijepljenja	200	286	143
Obrazovanje osoba koje rade u proizvodnji i distribuciji hrane	Tečajevi	200	214	107
	Polaznici	7.500	7.228	96
	Ispiti	7.000	6.585	94
Implementacija, revizija i monitoring HACCP-sustava	Analiza stanja, izrada prijedloga mjera	50	30	60
	Edukacija zaposlenika	50	31	62
	Verifikacija sustava	60	431	72
Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	Terenski izvidi (nadzor, istraživanje prijenosnika bolesti)	500	534	107
	Usluge provedbe DDD-poslova na tržištu	900	882	98
	Determinacije i laboratorijske obrade	4.000	4853	121
Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke	Pozivanje žena	80.000	76.950	96
	Savjetovanje	11.000	10.300	94
	Mamografsko snimanje	2.400	2.894	120
Preventivna mobilna mamografija	Mamografsko snimanje	2.000	2003	100

<i>Aktivnost</i>	<i>Usluga</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
Nacionalni program ranog otkrivanja raka debelog crijeva	Pozivanje stanovnika – prvi poziv	130.000	115.282	87
	Slanje kompleta za testiranje	30.000	23.704	80
	Provođenje testiranja na okultno krvarenje u stolici	25.000	19.587	79
	Naručivanje osoba na kolonoskopiju	500	499	100
	Savjetovanje	10.000	8.796	88

1.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem razdoblju Služba planira nastaviti kontinuirano provoditi ugovorne obveze.

U području praćenja i nadzora invazivnih i drugih vrsta komaraca tijekom 2019. godine provodit će se sustavno praćenje rasprostranjenosti invazivnih vrsta na području grada Zagreba te istraživanje faune drugih vrsta komaraca. U okviru istraživanja i praćenja invazivnih vrsta komaraca na nacionalnoj razini, Odjel za DDD će tijekom 2019. godine obrađivati uzorke komaraca iz četiri susjedne županije.

1.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale planirane aktivnosti Službe u 2018. godini.

2. SLUŽBA ZA KLINIČKU MIKROBIOLOGIJU

2.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

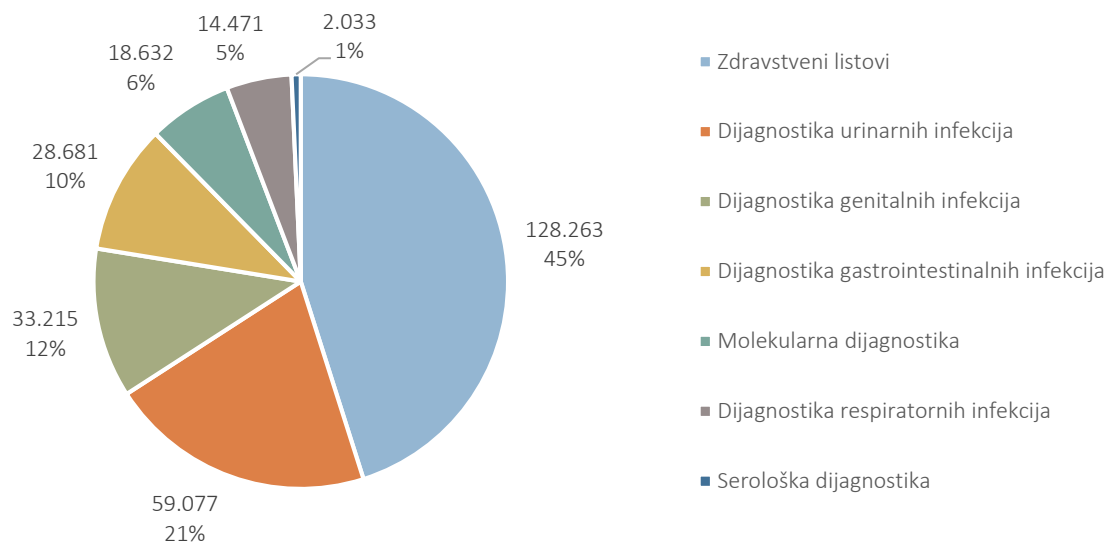
Služba za kliničku mikrobiologiju provodi dijagnostiku infekcija virusne, bakterijske, gljivične i parazitarne etiologije, a odgovarajući klinički uzorci obrađuju se recentnim dijagnostičkim metodama koje uz klasične metode izravne dijagnostike uključuju i molekularne metode te neizravne metode dijagnostike (serološka dijagnostika). Uz to, u Službi se obrađuju uzorci stolica zbog sanitarnoga nadzora vezano uz izdavanje zdravstvenih listova u Službi za epidemiologiju. Nadzor sterilnosti sterilizatora u ordinacijama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite odvija se u Odjelu za mikrobiološke podloge i sterilizaciju, čija je osnovna djelatnost priređivanje hranjivih podloga za Službu za kliničku mikrobiologiju i Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju.

2.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Mikrobiološka dijagnostika

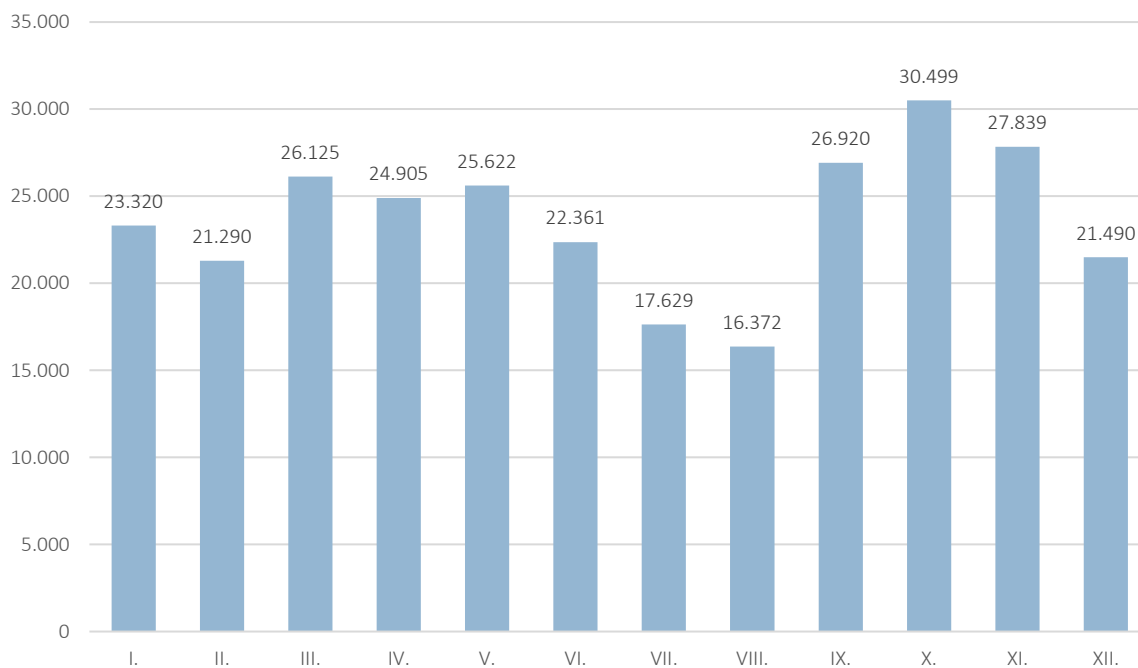
U 2018. godini u Službi za kliničku mikrobiologiju izvedeno je ukupno 284.372 pretraga. Uzorke stolica za zdravstvene listove prikupljala je Služba za epidemiologiju u sklopu vlastitih aktivnosti, a obrađivali su se bakteriološki i/ili parazitološki u Službi za kliničku mikrobiologiju. Grafikon 2.2.1. prikazuje brojeve i udjele pretraga prema vrsti dijagnostike.

Grafikon 2.2.1. –Struktura pretraga prema vrsti dijagnostike u 2018. godini

Grafikon 2.2.2. prikazuje broj napravljenih pretraga po mjesecima.

Grafikon 2.2.2. – Mjesečna dinamika napravljenih pretraga u 2018. godini

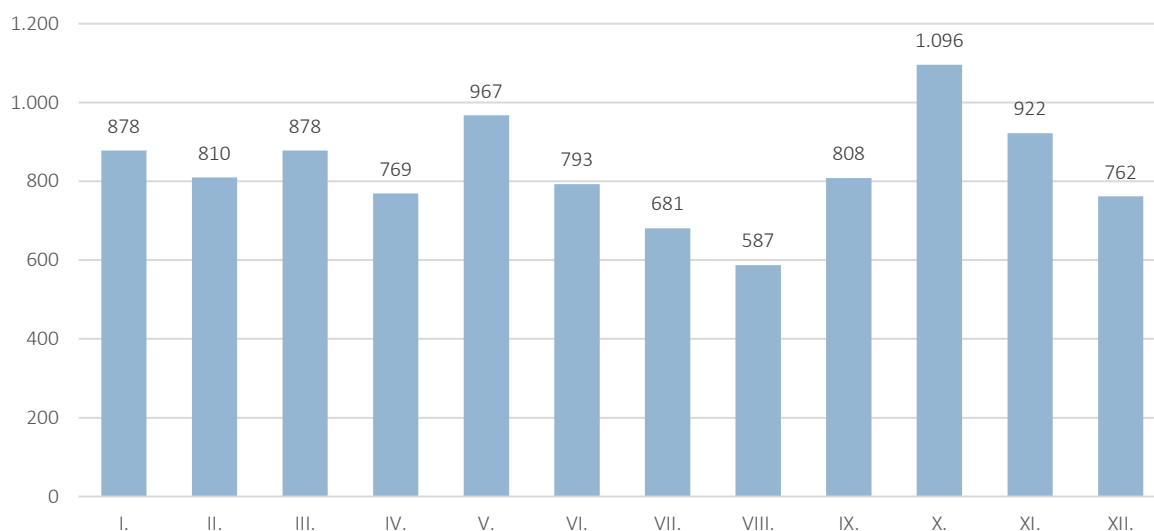

Proizvodnja hranjivih podloga

U 2018. godini proizvedeno je ukupno 9.951 litra različitih vrsta hranjivih podloga (Krvni agar, SS agar, McConkey agar, Mueller-Hinton agar, ostale krute podloge, tekuće podloge i dr.); od toga je za Službu za kliničku mikrobiologiju proizvedeno 7.339 litara, a za Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju 2.612 litara.

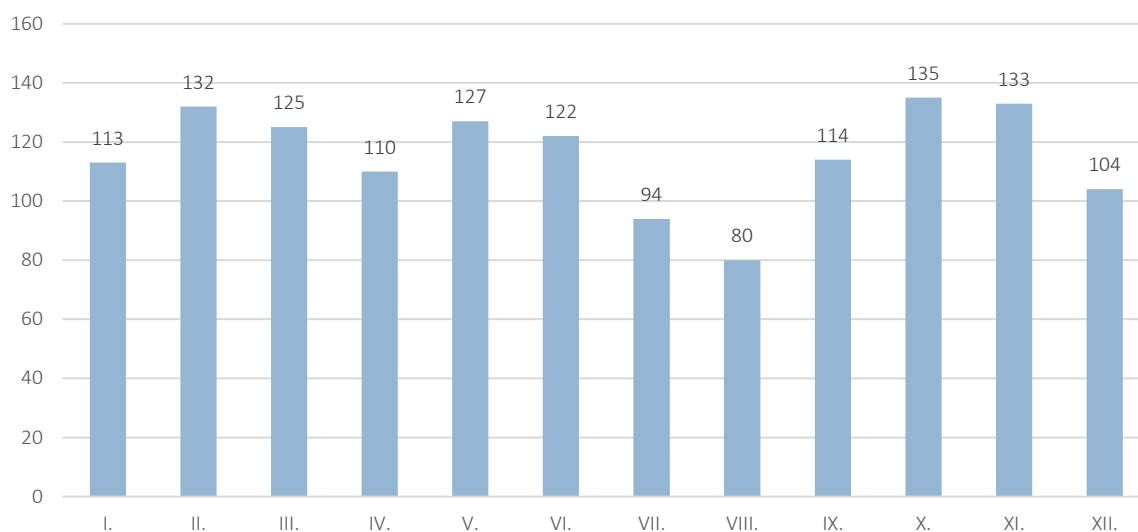
Grafikon 2.2.3. oslikava mjesečnu dinamiku ukupne proizvodnje hranjivih podloga u litrama.

Grafikon 2.2.3. – Mjesečna dinamika proizvodnje hranjivih podloga u litrama

Nadzor postupka sterilizacije

Usluga nadzora postupaka sterilizacije metodom bioloških spora bilo je ukupno 1.389. Na Grafikonu 2.2.4. iskazana je mjesečna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije.

Grafikon 2.2.4. – Mjesečna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije

2.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem razdoblju Služba planira akreditirati još šest dijagnostičkih postupaka po normi HRN EN ISO 15189:2012, provesti edukaciju za rad na novim aparatima čija je nabava u tijeku. Kao jedan od organizatora Služba namjerava sudjelovati na stručnom skupu koji će se održati 22. ožujka 2019. godine u Zagrebu, a naslovljen je „Epidemiologija, klinička slika, terapija, dijagnostika i prevencija infekcija probavnog sustava“. Program probira na klamidiju i mikoplazmu, koji Služba provodi kao trogodišnji program financiran od strane Grada Zagreba, u 2019. godini bit će završen te će zaključci biti poznati nakon obrade rezultata.

2.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale planirane aktivnosti Službe, a zbog značajnoga napretka u tehnologiji i novih dijagnostičkih mogućnosti potrebno je i daljnje uvođenje automatizacije i strojnih metoda u radne procese, čime će se kompenzirati manji broj zaposlenih i ubrzati izdavanje nalaza. Pored toga, povećavat će se broj akreditiranih metoda u Službi. Uz redovite dijagnostičko-konzilijarne aktivnosti i dalje je potrebno stimulirati uključenost u javnozdravstvene aktivnosti Zavoda, edukaciju i istraživanja.

3. SLUŽBA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

3.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi djelatnosti ispitivanja zdravstvene ispravnosti i kvalitete vode, hrane, predmeta opće uporabe, briseva, zraka, buke, tla i otpada. Ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvalitete uzoraka obuhvaća čitav niz kemijskih, fizikalno-kemijskih, bioloških, ekotoksikoloških i mikrobioloških analiza koje su propisane važećim zakonskim aktima, a provode se u svrhu utvrđivanja, praćenja i unapređenja zdravlja građana i očuvanja okoliša. Služba je osposobljena prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 (ISO/IEC 17025:2005 + Cor.1:2006; EN ISO/IEC 17025:2005 + AC:2006). Dana 7. 12. 2003. osposobljena je prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 (ISO/IEC 17025:2005 + Cor.1:2006; EN ISO/IEC 17025:2005 + AC:2006) za ispitivanje hrane, hrane za životinje, vina, predmeta opće uporabe, voda, otpada, tla, muljeva, eluata, vanjskoga zraka, građevnih proizvoda i akustička ispitivanja te za uzorkovanje hrane, uzorkovanje s površina, vode za ljudsku potrošnju, podzemne vode, otpadne vode, tla, muljeva i otpada.

3.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Tijekom 2018. godine analizirano je 45.967 uzoraka raznih vrsta. U usporedbi s 2017. godinom, kada je analizirano 47.738 uzoraka, broj analiziranih uzoraka manji je za 4%. Do smanjenja broja uzoraka došlo je u Odjelu za mikrobiološke analize hrane i predmeta opće uporabe, do blagih povećanja broja uzoraka u odjelima koji analiziraju vodu, hranu i predmete opće uporabe (kemijske analize), a do značajnih povećanja broja analiziranih uzoraka u odjelima koji provode ekotoksikološka ispitivanja (52%) i ispitivanja tla i otpada (39%).

Služba je uspješno prošla još jedan ciklus reakreditacije po Normi 17025 pri čemu je proširen broj metoda za još 13 novih metoda, a velik dio metoda prebačen je u fleksibilno područje, prvenstveno mikotoksini i pesticidi u hrani.

Iz statusa prijavitelja Služba je prešla u status korisnika na projektu „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“ u Ministarstvu znanosti i obrazovanja. Unutar Službe provode se još

četiri dodatna projekta od kojih su tri odobrena od Hrvatske zaklade za znanost, a provode se u suradnji s Prehrambeno-biotehnološkim, Prirodoslovno-matematičkim i Agronomskim fakultetom. Dodatno pokrenut je projekt „Eko-karta“ u suradnji s nekoliko Gradskih ureda i ustanova.

Djelatnici Službe uspješno su sudjelovali u organizaciji 2. međunarodnoga kongresa o sigurnosti i kvaliteti hrane koji je održan u razdoblju od 13. do 16. studenog 2018. godine u Opatiji.

Analize, ispitivanja i ocjena zdravstvene ispravnosti i kvalitete voda

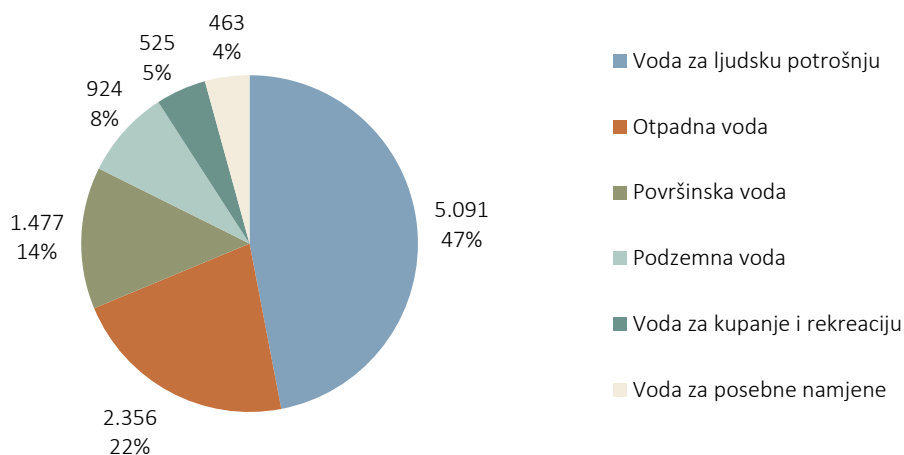
Obrađeno je 10.836 uzoraka raznih vrsta voda; provedena su njihova uzorkovanja, kontrole zdravstvene ispravnosti, ispitivanja i ocjenjivanja te mikrobiološka i fizikalno-kemijska ispitivanja, sukladno važećim zakonima, propisima i standardiziranim metodama. U Tablici 3.2.1. dana je usporedba broja uzoraka raznih vrsta voda za 2018. i 2017. godinu.

Tablica 3.2.1. – Uzorci vode u 2018. godini

<i>Vrsta vode</i>	<i>Broj uzoraka u 2018.</i>	<i>Broj uzoraka u 2017.</i>
Voda za ljudsku potrošnju	5.091	5.079
Otpadna voda	2.356	2.363
Površinska voda	1.477	1.716
Podzemna voda	924	882
Voda za kupanje i rekreaciju	525	334
Voda za posebne namjene	463	437
<i>Ukupno</i>	10.836	10.811

Struktura uzoraka prema vrsti vode prikazana je na Grafikonu 3.2.1. Najveći je broj analiziranih uzoraka vode za ljudsku potrošnju (5.091), slijede otpadne (2.356), površinske (1.477), podzemne (924) i ostale vode.

Grafikon 3.2.1. – Uzorci vode prema vrstama za 2018. godinu

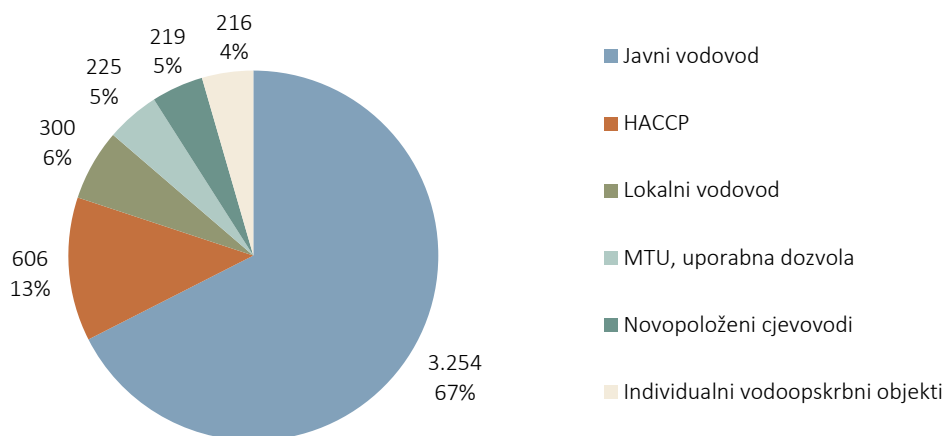
Tablica 3.2.2. prikazuje broj uzoraka analiziranih voda prema zahtjevima za analizu u 2018. i 2017. godini

Tablica 3.2.2. – Uzorci analiziranih voda prema zahtjevima za analizu u 2018. i 2017. godini

Vrsta zahtjeva	Broj uzoraka u 2018.	Broj uzoraka u 2017.
Javni vodovod	3.254	3.339
HACCP	606	463
Lokalni vodovod	300	379
MTU, uporabna dozvola	225	370
Novopoloženi cjevovodi	219	133
Individualni vodoopskrbni objekti	216	211
<i>Ukupno</i>	4.820	4.895

Udjeli analiziranih uzoraka vode za ljudsku potrošnju prema zahtjevima za analizu za 2018. godinu prikazani su na Grafikonu 3.2.2.

Grafikon 3.2.2. – Udjeli analiziranih uzoraka vode za ljudsku potrošnju prema zahtjevima za analizu za 2018. godinu

U 2018. godini, prema Programu monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju, iz javnog centralnog vodoopskrbnog sustava i lokalnih vodovoda na području Grada Zagreba uzorkovano je i analizirano 1.456 uzorka (Tablica 3.2.3.)

Tablica 3.2.3. – Uzorci vode za ljudsku potrošnju prema Programu monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u 2018. i 2017. godini

Vrsta vode	Broj uzoraka u 2018.	Broj uzoraka u 2017.
Centralni vodoopskrbni sustav	1402	1.399
Lokalni vodovodi	54	57
<i>Ukupno</i>	1.456	1.456

Ispitana su 525 uzorka vode za kupanje iz sportsko-rekreacijskih, školskih i hotelskih bazena.

Analizirano je ukupno 2.356 uzoraka otpadnih voda.

Analize sanitarne tehnike obuhvatile su 39 objekata (11 sabirnih i osam uljnih jama) u kojima je utvrđivana vodonepropusnost i šest hiperkloriranja zdenaca i mreže (Tablica 3.2.4.). Izvedena su 434 mjerenja protoka otpadne vode i 684 crpljenja podzemnih voda iz pijezometara.

Tablica 3.2.4. – Sanitarna tehnika – usluge i mjerenja u 2018. i 2017. godini

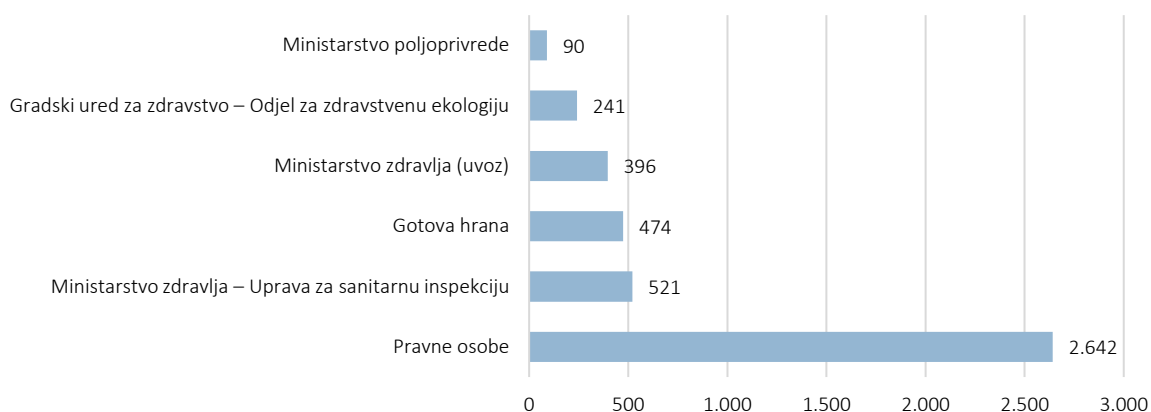
Vrsta zahtjeva	Broj uzoraka u 2018.	Broj uzoraka u 2017.
Pijezometri – crpljenje i mjerenje nivoa	684	757
Mjerenje protoka – otpadne vode	434	391
Sabirne jame – vodonepropusnost	31	62
Uljne jame – vodonepropusnost	8	45
Hiperkloriranje zdenaca i mreže	6	8
Kanalizacija – vodonepropusnost	0	137
Separator – vodonepropusnost	0	9
<i>Ukupno</i>	1.163	1.409

Analize, ispitivanja i ocjene zdravstvene ispravnost i kvalitete hrane i predmeta opće uporabe – kemijska ispitivanja

Tijekom 2018. godine ispitano je 5.548 uzoraka, što predstavlja rast od (1,8%) (u 2017. godini 5.646); od njih je 4.364 uzorka hrane, što predstavlja pad od 6,1% (u 2017. godini 4.647 uzoraka), 523 predmeta koji dolaze u kontakt s hranom što predstavlja povećanje od 3,3% (u 2017. godini 506) i 531 uzorak predmeta opće uporabe što predstavlja rast od 7,7% (u 2017. godini 493).

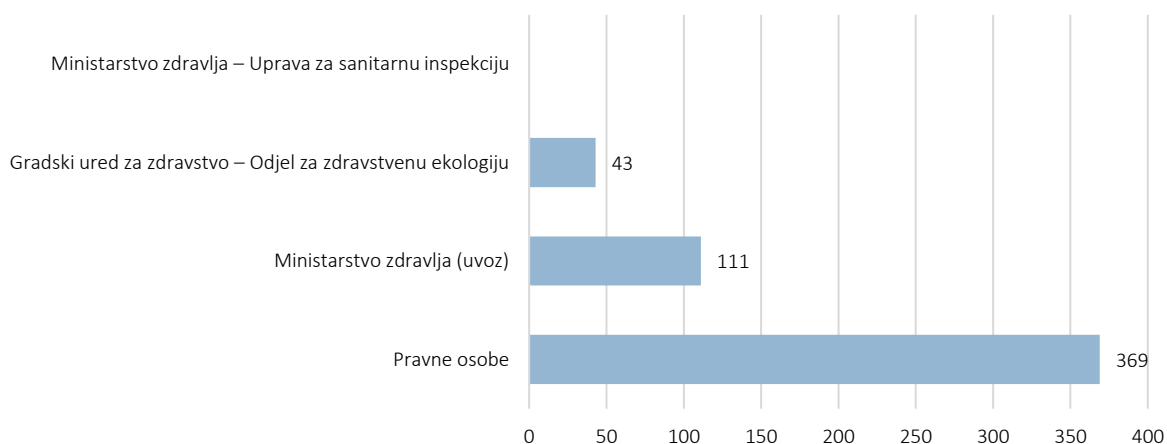
Strukturu ispitanih uzoraka hrane prema naručitelju u 2018. godini prikazuje Grafikon 3.2.3.

Grafikon 3.2.3. – Struktura ispitanih uzoraka hrane prema naručitelju u 2018. godini

U 2018. godini ispitano je 524 predmeta koji dolaze u kontakt s hranom (Grafikon 3.2.4.):

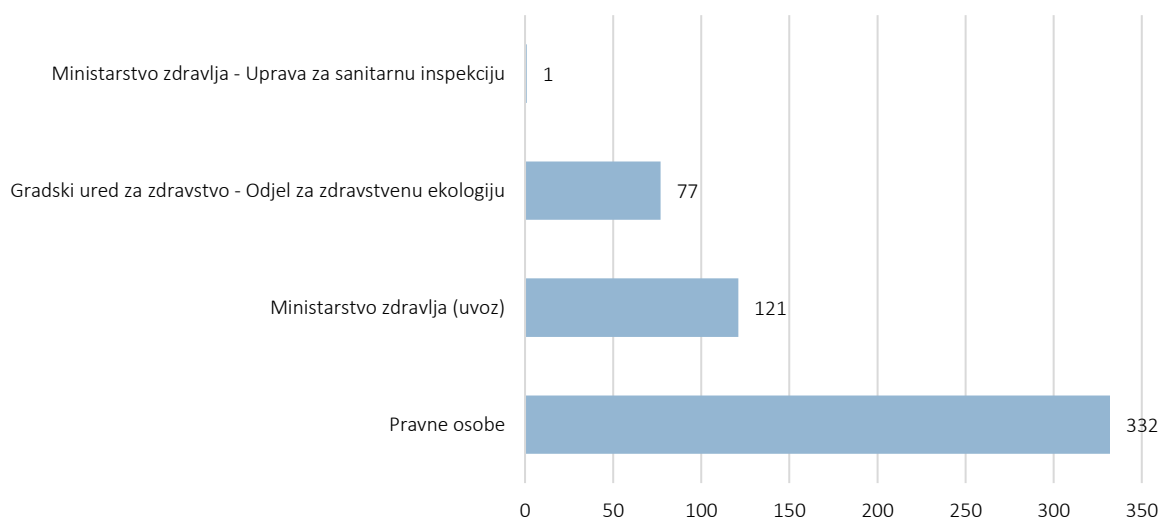
Grafikon 3.2.4. – Ispitani uzorci predmeta koji dolaze u kontakt s hranom prema naručitelju

Najveći broj uzoraka predmeta koji dolaze u kontakt s hranom na analizu su dostavile pravne osobe.

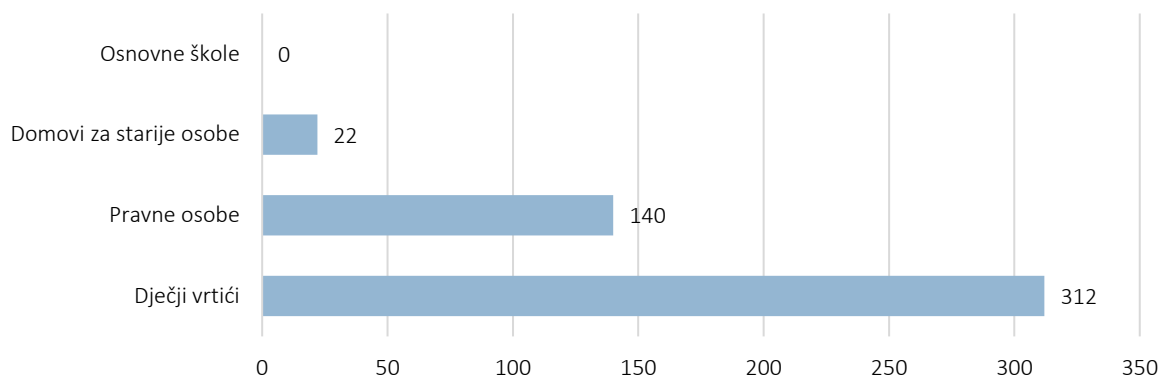
U 2018. godini ispitano je 531 uzorak predmeta široke potrošnje (Grafikon 3.2.5.):

Grafikon 3.2.5. – Ispitani uzorci predmeta široke potrošnje prema naručitelju 2018. godini

U kontroli gotovih obroka hrane u 2018. godini analizirano je 474 uzoraka, najviše u kategoriji dječjih vrtića, slijede privatni objekti, te domovi za starije ljude (Grafikon 3.2.6.):

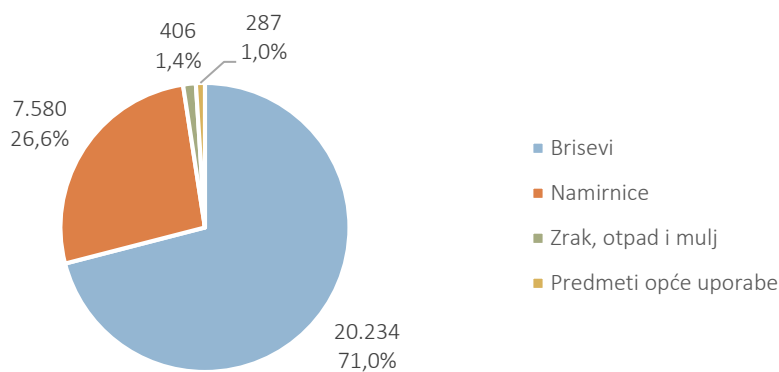
Grafikon 3.2.6. – Uzorci ispitivanja kvalitete (nutritivne i energetske vrijednosti) prema vrsti ustanove u 2018. godini

Analize zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i predmeta opće uporabe – mikrobiološka ispitivanja

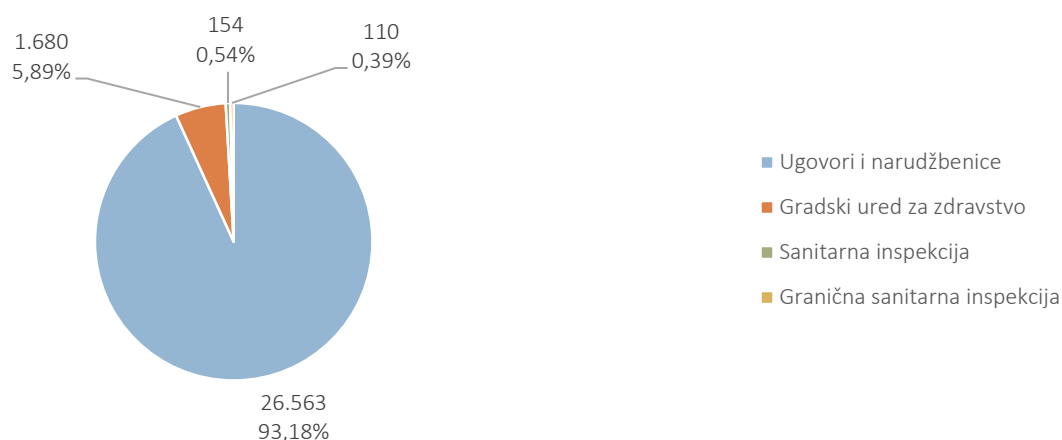
U 2018. godini provedeno je 28.507 mikrobioloških analiza hrane i predmeta opće uporabe (u 2017. godini 30.531): 20.234 (71%) uzorka briseva (u 2017. godini 22.536), 7.580 (26,6%) uzoraka namirnica (u 2017. godini 7.703), 406 (1,4%) uzoraka zraka, otpada i mulja i 287 (1%) predmeta opće uporabe (u 2017. godini 292) (Grafikon 3.2.7.):

Grafikon 3.2.7. – Mikrobiološke analize hrane i predmeta opće uporabe prema vrstama uzoraka u 2018. godini

Najveći broj analiziranih uzoraka je dostavljen od strane pravnih osoba na temelju ugovora sa Zavodom ili narudžbenica – njih 26.563 (93,18%) (u 2017. god. 28.847). U suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo uzorkovano je 1.680 (5,89%) uzoraka (u 2017. god. 1.450). Od strane Državne (granične) sanitarne inspekcije dostavljeno je 110 (0,39%) uzoraka (u 2017. god. 148), a Sanitarna inspekcija Ministarstva zdravstva dostavila je 154 (0,54%) uzoraka (u 2017. godini 86), (Grafikon 3.2.8.).

Grafikon 3.2.8. – Uzorci prema porijeklu u 2018. godini

Analize uzoraka na prisutnost prirodnih i antropogenih zagađivala u vodama, hrani, predmetima opće uporabe, tlu, otpadu i zraku

Tijekom 2018. godine analiziran je 21.191 uzorak prema 562.481 parametar. Broj analiziranih uzoraka po pojedinim skupinama i ispitivanja u 2018. i 2017. godini prikazani su u Tablici 3.2.5.

Tablica 3.2.5. – Broj uzoraka analiziranih na prisutnost prirodnih i antropogenih zagađivala u vodama, hrani, predmetima opće uporabe, tlu, otpadu i zraku za 2018. i 2017. godinu

Metoda/tehnika	Skupina uzoraka	Uzorci/ispitivanja u 2018.	Uzorci/ispitivanja u 2017.
Plinska kromatografija i spektrometrija masa (BTEX-i, mineralna ulja, pesticidi, ftalati, otapala, dioksini i furani, THC, pregledne snimke i dr.)	Vode	5.198/45.801	4.270/39.108
	Hrana i predmeti opće uporabe	2.891/293.358	3.043/250.786
	Tlo, otpad, zrak	395/6.421	442/11.157
	Ukupno	8.484/345.580	7.755/301.051
Tekućinska kromatografija i spektrometrija masa (pesticidi, antibiotici, mikotoksini, konzervansi, azo-boje, dodaci prehrani, šećeri, cijanurna kiselina i dr.)	Vode	1.492/23.712	1.449/7.249
	Hrana i predmeti opće uporabe	6.127/163.248	6.767/173.808
	Tlo, otpad, zrak	141/1.866	93/1.278
	Ukupno	7.760/188.826	8.309/182.335
Atomska spektroskopija i spektrometrija masa (teški metali)	Vode	1.811/13.672	1.877/13.390
	Hrana i predmeti opće uporabe	2.588/11.067	2.918/11.704
	Tlo, otpad, zrak	548/3.336	492/3.212
	Ukupno	4.947/28.075	5.287/28.306
<i>Sveukupno</i>		21.191/562.481	21.351/511.692

Usporedba broja uzoraka i parametara analiza za 2018. i 2017. godinu ukazuje na to da se broj uzoraka u 2018. smanjio za 0,75%, a istovremeno je povećan broj parametara za 10%. Razlog tome jest smanjenje broja uzoraka hrane i predmeta opće uporabe za 8,8%, a istovremeno je porastao broj analiziranih parametara za 7,2%. Broj uzoraka vode povećao se za 11,9%, a uz povećanje broj parametara za 39,2%. Broj uzoraka tla, zraka i otpada povećan je za 5,6%, a uz smanjenje broja parametara za 25,7%.

U 2018. godini provedene su analize uzoraka vezane za dva projekta:

1. Za istraživački projekt IP-2016-06-4306 „Inovativni postupci uklanjanja AFM1 biofiksatorima iz mlijeka“ kojega sufinancira Hrvatska zaklada za znanost (suradnja s Prehrambeno-biotehnoškim fakultetom iz Zagreba) analizirano je 137 uzoraka mlijeka na Aflatoksin M1 HPLC tehnikom te 77 uzoraka LC-MS/MS tehnikom.
2. Za projekt „Citrinin i aristolohična kiselina kao kontaminanti žitarica i potencijalni uzročnici endemske nefropatije“ kojeg sufinancira Hrvatska agencija za hranu tehnikom HPLC-FLD analizirano je 120 uzoraka pšenice,

ječma i kukuruza na prisutnost aristolohične kiseline te 120 uzoraka na prisutnost citrinina.

Analize, ispitivanja i ocjene sukladnosti životnog i radnog okoliša

Mjerenja i ispitivanja uzoraka iz životnog i radnog okoliša u 2018. godine prikazuje Tablica 3.2.6.:

Tablica 3.2.6. – Mjerenja, ispitivanja i analize uzoraka iz životnog i radnog okoliša za 2018. i 2017. godinu

<i>Mjerenje/analize</i>	<i>Mjerenja/uzorci u 2018.</i>	<i>Mjerenja/uzorci u 2017.</i>
Fizikalni parametri štetnosti radnog okoliša	367	1.150
Kemijski parametri štetnosti radnog okoliša	166	233
Radna oprema – sredstva rada – oruđa za rad s povećanim opasnostima	18	1
Mjerenja funkcionalno-tehničke ispravnosti u svrhe dokazivanja efikasnosti sustava provjetravanja prostora	15	36
Mjerenja ekvivalentne razine buke	12	192
Mjerenja osnovnih aeropolutanata na postaji Zagreb, Mirogojska c. 16 (automatsko jednosatno mjerenje/dan)	365	365
Mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora*	0	78
Mjerenja sastava odlagališnih plinova	132	107
Niskonaponske električne instalacije	52	121
UTT + metali	463	327
Mikrobiološke analize unutarnjega zraka**	233	352
Mikrobiološke analize – brisevi**	156	0
Freoni	0	1
Gromobranske instalacije	0	58
<i>Ukupno mjerenja/uzoraka</i>	1.979	3.021

* mjerenja se više ne provode

** od 1. lipnja 2018. godine mikrobiološke analize unutarnjeg zraka provodi Odjel za mikrobiološke analize hrane i predmeta opće uporabe, ali se i dalje provodi uzorkovanje

Naručitelji mjerenja/ispitivanja bili su u najvećemu dijelu pravne osobe.

Monitoring i analiza kvalitete zraka (imisije i emisije) kontinuirano su se izvodili pomoću automatske mjerne postaje za praćenje koncentracija polutanata u zraku, a izvještaj o kvaliteti zraka dnevno se objavljuje na Web-stranici Zavoda.

U sklopu Programa "Ekološka karta Grada Zagreba" svakodnevno se, uz objavu podataka s automatske mjerne postaje, validiraju i objavljuju podaci s osam automatiziranih mjernih stanica (senzora) za praćenje kvalitete zraka.

Tijekom 2018. godine povećao se broj usluga ispitivanja ukupne taložne tvari (UTT) u zraku i metala u njoj – 10 naručitelja ispitivanja na više lokacija, u odnosu na 2017. godinu – šest naručitelja ispitivanja.

Također, obuhvat usluge mjerenja odlagališnih plinova povećan je s pet naručitelja u 2017. godini na šest u 2018. godini.

Povećava se broj zahtjeva naručitelja usluga mikrobioloških analiza zraka radnih i životnih prostora koje se provode u suradnji s Odjelom za mikrobiološke analize hrane i predmeta opće uporabe.

Provode se ispitivanja/mjerenja radnog okoliša unutar Zavoda vezano uz zakonsku regulativu.

Aerobiologija

Svakodnevno se provodio monitoring alergena peluda u zraku te je analizirano 730 uzoraka zraka.

U cilju informiranja javnosti o kvaliteti zraka opterećenog alergenim peludom, u suradnji sa zavodima za javno zdravstvo, Državnim hidrometeorološkim zavodom i PlivaZdravlje prezentirani su rezultati mjerenja u medijima: sudjelovanjem u emisiji „Dobro jutro, Hrvatska“, objavom prognoze u emisijama informativnog karaktera, objavom peludnoga kalendara na Web-stranici Zavoda, svakodnevnom objavom alergijskog semafora, svakodnevnom izradom objedinjene „Peludne prognoze za Hrvatsku“, izradom „Biometeorološke prognoze“, objavom prognoze i dnevnog prikaza rezultata na portalu Plivazdravlje.hr, mobilnoj aplikaciji „Peludna prognoza“ te na Web-stranici Državnog hidrometeorološkog zavoda i radio postajama. Sudjelovalo se u brojnim emisijama obrazovnog i informativnog karaktera tematski vezanim za alergije i alergenu pelud.

U sklopu programa „Europskog tjedna mobilnosti“ i akcije „Zagreb bez ambrozije“ provodila se edukacija građanstva, djece predškolske i školske dobi o tipovima alergene peludi s posebnim naglaskom na invazivnu biljku ambroziju. Ovogodišnje aktivnosti u

Europskom tjednu mobilnosti, pod sloganom „Kombiniraj i kreni“ (eng. *Mix and Move*), obuhvatile su edukaciju djece OŠ Mate Lovraka i DV Poletarac o značaju onečišćenja zraka s osvrtom na aeroalergene, ambroziju te utjecaju buke na zdravlje itd.

Laboratorij koordinira izradom „Biometeorološke prognoze“ u suradnji s Državnim hidrometeorološkim zavodom i Klinikom za psihijatriju Vrapče u svrhu pravovremenog informiranja javnosti o atmosferskim prilikama i njihovim promjenama te utjecaju određenih vrsta i koncentracija peludi u zraku na zdravstveno stanje stanovništva. Tijekom 2018. godine objavljeno je 365 biometeoroloških prognoza.

Zavod sudjeluje u izgradnji Europskog informacijskog sustava za pelud (EPI) kroz aktivno participiranje s tjednim izvješćima i objavom rezultata u vidu alergijskog semafora na internet portalima europskih aerobioloških mreža:

- European Aeroallergen Network – EAN (www.polleninfo.org) Europska podatkovna baza sa sjedištem u Beču, Austrija
- European Aerobiology Society (EAS)
- International Association for Aerobiology (IAA)
- Francuska nacionalna aerobiološka mreža RNSA-MEDAERONET (www.pollens.fr/medaeronet)
- R-PAS (Ragweed Pollen Alarm System).

Analizirano je 128 uzoraka meda na određivanje peludnog sadržaja, dok je u istom razdoblju 2017. godine analizirano 108 uzoraka.

U sklopu Programa „Ekološka karta Grada Zagreba“ svakodnevno se objavljuju podaci o dinamici alergenog peluda u zraku.

Ispitivanja tla i otpada

Laboratorij za tlo i otpad u sklopu projekta „Ekološka karta Grada Zagreba“ u suradnji sa Zavodom za melioracije Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu provodi dva programa: „Monitoring tla urbanih površina Grada Zagreba“ i „Praćenje i sprečavanje štetnog učinka potencijalno toksičnih elemenata u tlima Gradskih vrtova“. Podaci su prikazani na web GIS aplikaciji „Ekološka karta Grada Zagreba“.

S obzirom na vrstu ispitivanja u 2018. godine analizirano je 685 uzoraka otpada, tla i muljeva, dok je u istom razdoblju 2017. godine ispitano 494 uzoraka (Tablica 3.2.7.) te su provedene analize za potrebe ostalih odjela Službe (Tablica 3.2.8.).

Tablica 3.2.7 – Analize uzoraka tla i otpada prema vrsti ispitivanja u 2018. i 2017. godine

Vrsta analize	Broj uzoraka u 2018.	Broj uzoraka u 2017.
Analiza za trajno odlaganje	107	54
Analiza za termičku obradu	101	81
Analiza za KF obradu	260	101
Analiza mulja	25	19
Analiza tla	71	62
Mikrobiološka analiza obrađenog inf. otpada	27	51
Ambalažni otpad	81	126
Karakterizacija otpada	13	7
<i>Ukupno</i>	<i>685</i>	<i>501</i>

Tablica 3.2.8. – Analize vode, predmeta opće uporabe i hrane za 2018. i 2017. godine za potrebe ostalih odjela Službe

Uzorci	Ispitivanje	Parametri/uzorci u 2018.	Parametri/uzorci u 2017.
Pitka voda	Određivanje mineralnih ulja	69	58
	Određivanje otopljenog organskog ugljika (DOC)	1.683	838
	Određivanje ukupnog organskog ugljika (TOC)		
Otpadna voda, predmeti opće uporabe	Određivanje mineralnih ulja	2.146	2.318
	Određivanje ukupnih ulja		
	Određivanje fenola	474	362
	Određivanje otopljenog organskog ugljika (DOC)		
	Određivanje ukupnog organskog ugljika (TOC)		
Otpadne, pitke i površinske vode	AOX	1.433	2.023
Vode/prehrana	fluoridi	141	90
Vode	sulfidi	811	347
Prehrana, analitika, projekti	Priprema uzoraka divljači i duhana za određivanje metala	176	14
	Pregledna X-ray analiza	25	9
<i>Ukupno</i>		<i>6.958</i>	<i>6.059</i>

Ekotoksikologija

U 2018. godini provedeno je 391 ekotoksikološko ispitivanje, a tijekom 2017. godine je provedeno 256 ekotoksikoloških ispitivanja. Provedena su ekotoksikološka ispitivanja 378 uzoraka otpadnih voda i analize biološke razgradnje nad 13 uzoraka.

Ostvarena je suradnja u radu Nacionalnog povjerenstva za biocidne proizvode pri Ministarstvu zdravlja Republike Hrvatske u izradi stručnih mišljenja. Za njegove potrebe izrađena su 47 stručna mišljenja za nacionalno i šest mišljenja za međunarodno priznavanje biocidnih proizvoda.

Razvijena je suradnja s Institutom za medicinska istraživanja na području istraživanja nanočestica i utjecaja na vodene organizme te se za potrebe programa „Praćenje i sprečavanje štetnog učinka potencijalno toksičnih elemenata u tlima Gradskih vrtova“ provode ekotoksikološka ispitivanja.

Procjena rizika i logistika

Izdano je 51 stručno mišljenje o utjecaju čimbenika okoliša na ljudsko zdravlje kao prilog uz nesukladne analitičke izvještaje i na zahtjev fizičkih, pravnih osoba ili nadležnih institucija (Tablica 3.2.9.).

Aktivnim sudjelovanjem dan je doprinos u ukupno u 317 aktivnosti Zavoda i suradnih ustanova (izvanredna događanja, interne edukacije, sastavljanje strateških dokumenata, edukacije građana i ključnih dionika, projektne aktivnosti iz područja okoliša i zdravlja, marketing usluga, menadžment ključnih korisnika, kontroling procesa Službe).

Tablica 3.2.9. – Procjena rizika i logistika u 2018. i 2017. godini

Aktivnost	Opis	Broj poslova u 2018.	Broj poslova u 2017.
Projekti kontrole kvalitete	Nadzor nositelja institucijske oznake	2	12
Stručna mišljenja/procjene rizika	Pisana stručna mišljenja na zahtjev donositelja odluka (lokalna ili nacionalna razina, pravosudna tijela, ministarstvo unutarnjih poslova, klijenti), uprava Zavoda ili dopuna nesukladnih analitičkih izvještaja	51	78
Izvanredna stanja	Izvanredno događanje, koordinacija procesa pripravnosti, interne edukacije	24	12
Koordinacije/projektne aktivnosti u Službi	Marketing usluga, menadžment ljudskih resursa, menadžment ključnih korisnika, izvješća, kontroling procesa, Web-stranica, edukacije građana	52	47
Koordinacije/projektne aktivnosti izvan Službe	Sudjelovanje u projektima/projektним prijedlozima	48	46
Koordinacije/projektne aktivnosti/prezentacije usluga izvan Zavoda	Nadležna ministarstva/povjerenstva, nadležni gradski uredi	88	38
Komunikacija s građanima i medijima	Odgovori na upite građana	33	111
	Komunikacija s medijima	19	11
Nalozi za naplatu usluga	Analize za izvanredna uzorkovanja, stručna mišljenja, programi edukacije javnosti i ključnih dionika iz područja okoliša i zdravlja	4	5

3.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

Uz redovito odvijanje aktivnosti unutar Službe, planira se intenzivni rad na projektu „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“, akreditacije metoda i rad na ugovorenim projektima.

3.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se izvodile aktivnosti u Službi, a uz istovremeni angažman na pripremi i izvođenju projekta „Centar za sigurnost i kvalitetu hrane“, pripremi i sudjelovanju na 2. kongresu o sigurnosti i kvaliteti hrane te pripremi za prošli akreditacijski ciklus.

4. SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

4.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

U Službi za javno zdravstvo provode se mjere zdravstvene zaštite iz područja javnog zdravstva. Sadržaj rada Službe jest: ocjena zdravstvenog stanja populacije, izrada zdravstvenih pokazatelja, ocjena zdravstvenih potreba, utvrđivanje javnozdravstvenih problema i odabir prioriteta za intervencije, izrada plana i programa mjera zdravstvene zaštite, izrada i praćenje pokazatelja kvalitete rada u zdravstvenoj zaštiti, provođenje mjera preventivne zdravstvene zaštite, poglavito primarne prevencije, provođenje zdravstvene edukacije populacije. Glave aktivnosti mogu se grupirati u dva područja: procjena zdravstvenog stanja i potreba stanovništva te javnozdravstvena intervencija koja uključuje promicanje zdravlja i prevenciju bolesti. Služba je organizirana u javnozdravstvene timove.

4.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Javnozdravstvene aktivnosti

Rezultate aktivnosti Službe tijekom 2018. godine prikazuje tablica 4.2.1.:

Tablica 4.2.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2018. godine

Usluga	Aktivnost	Planirano	Realizirano	Realizirano (%)
Zdravstvena statistika primarne zdravstvene zaštite	Prikupljanje i evidentiranje izvještajnih obrazaca	1.500	1.543	103
	Medicinska i logička kontrola podataka	1.500	1.543	103
	Ispravljanje pogrešnih podataka	500	931	186
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti	50	68	136
	Edukacija provoditelja unutar sustava PZZ	150	196	131
Zdravstvena statistika stacionarne zdravstvene zaštite	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka (BSO-zapisi)	1.000.000	841.456	84
	Ispravljanje pogrešnih podataka	400.000	514.256	129
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti	200	232	116
Zdravstvena statistika prijave poroda i prijave prekida trudnoće	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka prijave poroda	10.000	10.748	107
	Ispravljanje pogrešnih podataka prijave poroda	4.800	5.248	109
	Prikupljanje, evidentiranje, medicinska i logička kontrola podataka prijave prekida trudnoće	800	708	89
	Ispravljanje pogrešnih podataka prijave prekida trudnoće	400	668	167
	Obrada i stručna analiza pokazatelja zdravstvenog stanja i rada zdravstvene djelatnosti	160	180	113
Izrada publikacije	„Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2017. godinu“	1	1	100
	e-časopis „Nejednakosti u zdravlju“	1	1	100
	e-časopis „Promicanje zdravlja“	1	1	100
Nacionalni program ranog otkrivanja raka vrata maternice	Savjetovanje	2.400	2.512	105
	Promotivne aktivnosti	100	121	121
Javnozdravstvene radionice	„Biti drugačiji“	5	5	100
	„Zdravlje mozga“	2	2	100
	„Zašto ne treba početi pušiti“	4	4	100
	„Tanjurić zdravlja“	12	14	116
	„Tvoje tijelo je stvoreno za pokret“	12	10	83
	„Dijabetes“	2	2	100
	„Edukacijom do zdravlja i kvalitetnijeg života“	3	3	100
„Zaštita od sunca“	2	2	100	

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2018. GODINU

<i>Usluga</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
	„Kako prepoznati emocije“	2	2	100
	„Reproduktivno zdravlje mladih“	2	2	100
Javnozdravstvene tribine, okrugli stolovi, stručni skupovi, predavanja	“Znanstvena konvencija: Fitness Index”	2	2	100
	“Važnost tjelesne aktivnosti u očuvanju i unapređenju zdravlja”	2	2	100
	“Tjelesna aktivnost i pretilost”	1	1	100
	“Pravilna prehrana i pretilost”	1	1	100
	“Druga konferencija – Hrvatski dan debljine”	2	2	100
	“Zdrava kava” povodom tjedna ženskog zdravlja	1	1	100
	“Važnost doručka”	1	1	100
	“Eko-piknik”	1	1	100
	"Zdravlje za sve – Svjetski dan zdravlja"	1	1	100
	Seminar: „Suočavanje sa stresom-planiranje vremena	1	1	100
	Seminar: Suočavanje sa stresom i anksioznošću – KBT-metode	1	1	100
	Stručni skup „Uravnotežena prehrana u školama“, u sklopu Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“	1	1	100
	Stručni skup/Predstava „Reproduktivno zdravlje mladih – Lucijina priča“	1	1	100
	Stručni skup/predstava „Mladi i alkohol – Dno dna“	1	1	100
Javnozdravstvene akcije	“27. zagrebački sajam nautike”	1	1	100
	“Dani zdravlja u City Centru One”	10	10	100
	“Važnost tjelesne aktivnosti u očuvanju i unapređenju zdravlja”	1	1	100
	"Maksimirski Minus Zwei cener"	1	1	100
	"Unaprjeđenje zdravlja pripadnika Romske nacionalne manjine"	4	4	100
	26. Svjetski dan sporta	1	1	100
	Dan zapovjedništva Hrvatske vojske i Smotra Hrvatskog crvenog križa	1	1	100
	„6. planinarski pohod Petrićeva-Puntijarka“	1	1	100
	Obilježavanje dana svjesnosti o štitnjači	1	1	100
	Obilježavanje svjetskog dana djeteta	1	1	100
	„Hodanjem do zdravlja“	1	1	100
	„Advent Run“	1	1	100
	Banka Addiko	1	1	1
	“32. polumaraton Ivan Starek”	1	1	100

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2018. GODINU

<i>Usluga</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Planirano</i>	<i>Realizirano</i>	<i>Realizirano (%)</i>
	„Volonteri u parku“ u sklopu Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“	1	1	100
	„Hodanjem do zdravlja“ u sklopu Nacionalnog programa „Živjeti zdravo“	1	1	100
Preventivni pregledi	Preventivni liječnički pregled	1	1	100
	Preventivni pregled za rekreativne sportaše	33	23	70
	Celijakija	5	3	60
Usluge u ordinacijama za preventivnu medicinu	Medicinska limfna drenaža – jedna ruka, 45 minuta	2	9	450
	Medicinska limfna drenaža – dvije ruke, 30 minuta	20	2	10
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge, 30 minuta	65	38	59
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge, 45 minuta	40	37	93
	Medicinska limfna drenaža – trup i noge, 60 minuta	60	25	42
	Medicinski tretman uklanjanja i smanjenja masnih naslaga visokofrekventnim valovima i UZV	400	206	52
	Biomagnetna rezonanca	65	61	94
	NEX 400 – mjerenje fizioloških karakteristika stanja arterija i srca	30	19	63
	Pretraga intolerancije na hranu – 176 alergena	20	17	85
	Pretraga intolerancije na hranu – 264 alergena	35	19	54
	Pretraga intolerancije na hranu – 88 alergena (Test 1)	60	52	87
	Pretraga intolerancije na hranu – 44 alergena	80	87	109
	Antropometrijska mjerenja i analiza	190	306	161
Preporuke zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti	195	306	157	
Individualno savjetovanje (GUK, RR, kolesterol)	3.571	3.676	103	
Pisanje tekstova	Stručno i popularno-edukativni tekstovi i promotivni materijali	74	75	101
Savjetovališta	Individualno KBT	70	73	104
	Individualno ERM	22	26	118
	Individualno savjetovanje/tjelesna aktivnost	2	2	100
	Preporuke zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti	133	166	125

4.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U slijedećem izvještajnom razdoblju nastavit će se sve aktivnosti predviđene Planom za 2019. godinu, uključujući provođenje programa „Unapređenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine“, kao i povećanje kvalitete i obuhvata podataka zdravstvene statistike u odnosu na prethodno razdoblje. Izradit će se godišnja publikacija „Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2018. godinu“.

4.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale aktivnosti Službe. U prošlom razdoblju završena je statistička analiza, izrada i interpretacija zdravstvenih pokazatelja za 2017. godinu, izabrani su javnozdravstveni prioriteti za Grad Zagreb uz prijedlog odgovarajućih javnozdravstvenih intervencija.

5. SLUŽBA ZA ŠKOLSKU I ADOLESCENTNU MEDICINU

5.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba u svojim odjelima izvodi poslove predviđene Programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite učenika osnovnih i srednjih škola te redovitih studenata u gradu Zagrebu: sistematske preglede, namjenske preglede, probire, preglede za utvrđivanje zdravstvenoga stanja i sposobnosti za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture, utvrđivanje primjerenog oblika i programa školovanja, cijepljenje učenika, zdravstveni odgoj, preglede i protuepidemijske intervencije prilikom pojave zarazne bolesti u školi, savjetovanje djece, mladih, roditelja i nastavnog osoblja, aktivnu skrb o djeci s teškoćama u razvoju tijekom školovanja te obrazovno i profesionalno usmjeravanje učenika sa zdravstvenim teškoćama.

Osim redovnih, u Službi za školsku i adolescentnu medicinu odvijaju se i dodatne aktivnosti u sklopu Savjetovališta za reproduktivno zdravlje te Savjetovališta za prehranu.

5.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Školska i adolescentna medicina

Aktivnosti Službe tijekom 2018. godine prikazane su u Tablici 5.2.1.:

Tablica 5.2.1. – Aktivnosti Službe tijekom 2018. godine

Aktivnost	Usluga	Predviđeno	Realizirano	Realizirano (%)
Sistematski pregledi	Sistematski pregledi djeteta prije upisa u prvi razred osnovne škole	9.200	9.136	99
	Sistematski pregled u 5.razredu osnovne škole	6.000	6.877	114
	Sistematski pregled u 8.razredu osnovne škole	6.800	7.055	103
	Sistematski pregled u 1. razredu srednje škole	7.600	6.475	85
	Sistematski pregled studenata prve godine studija	8.400	7.589	90
Kontrolni pregledi	Nakon sistematskih pregleda u osnovnoj školi	2.400	2.216	92
	Nakon sistematskih pregleda u srednjoj školi	400	330	82
	Nakon sistematskih pregleda studenata	200	125	63
Namjenski pregledi	Osnovna škola	3.600	3.814	106
	Srednja škola	1.680	3.244	190
	Studenti	4.960	4.715	95
Cijepljenja	Osnovna škola	49.200	45.610	93
	Srednja škola	1.600	315	20
Zdravstveni odgoj	Osnovna škola – učenici	28.800	32.866	114
	Osnovna škola – roditelji	4.800	5.890	123
	Srednja škola – učenici	10.000	8.300	83
	Srednja škola – roditelji	400	905	226
Probiri za čitavu populaciju	Rast i razvoj – 3. razred OŠ	6.400	7.029	110
	Vid na boje,oštrina vida – 3. razred OŠ	13.600	14.443	106
	Rast i razvoj, skolioza – 6. razred OŠ	11.600	11.770	101
	Ponašanje, socijalizacija, prilagodba na školu	8.000	3.537	44
Savjetovališta	OŠ – problemi učenja	1.040	851	82
	OŠ – rizična ponašanja	100	53	53
	OŠ – mentalno zdravlje	480	569	119
	OŠ – reproduktivno zdravlje	280	410	146
	OŠ – kroničari	860	695	80
	OŠ – očuvanje zdravlja	1.260	2.270	180
	OŠ – posebne potrebe	120	142	118
	OŠ – zanimanje	720	1033	143
	SŠ – problemi učenja	160	120	75
	SŠ – rizična ponašanja	80	13	16
	SŠ – mentalno zdravlje	200	214	107
	SŠ – reproduktivno zdravlje	160	74	46
SŠ – kroničari	360	371	103	

	SŠ – očuvanje zdravlja	360	296	82
	SŠ – posebne potrebe	40	25	62
	SŠ – zanimanje	60	56	93
	Studenti – problemi učenja	40	58	145
	Studenti – rizična ponašanja	40	8	20
	Studenti – mentalno zdravlje	240	319	132
	Studenti – reproduktivno zdravlje	440	335	76
	Studenti – kroničari	480	636	132
	Studenti – očuvanje zdravlja	440	608	138
Savjetovanje i konzultacije	Savjetovanje roditelja/staratelja/obitelji	4.680	5.820	124
	Savjetovanje stručnih suradnika i nastavnika	4.000	3.707	93
	Konzultacije s liječnikom	7.600	7.841	103
	Konzultacije s medicinskom sestrom	10.400	8.850	85
Rad u komisijama i timska sinteza	Rad u komisijama – upis u prvi razred – pregledi	9.200	9.136	99
	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja	1.120	1.165	104
	Timska sinteza za primjereni oblik školovanja – srednja škola	60	42	70
Ekspertize	Ekspertiza za upis u prvi razred	1.200	1.215	101
	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja – osnovna škola	1.320	1.396	106
	Ekspertiza za primjereni oblik školovanja – srednja škola	200	226	113
Pregledi za TZK i sport	Osnovna škola	1.080	1.202	111
	Srednja škola	2.120	1.721	81
	Studenti	760	781	103
Mjere zaštite i suradnja	Zaštita i unaprjeđenje školskog okruženja	1.400	1.189	85
	Mjere zaštite od zaraznih bolesti	3.228	1.986	62
	Međusektorska suradnja i konzultacije	880	475	54

5.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem izvještajnom razdoblju nastaviti se sve aktivnosti predviđene Programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite školske djece i studenata kao i projektne aktivnosti koje podupire Gradski ured za zdravstvo.

5.4. ZAKLJUČCI

Tijekom 2018. godine aktivnosti u Službi za školsku i adolescentnu medicinu odvijale otežano su se zbog kadrovskih poteškoća koje su rješavane preraspodjelom radnoga vremena i djelatnika ali i prekovremenim radom.

Svi sistematski, namjenski i probirni pregledi izvedeni su s visokim postotkom realizacije. Nešto niži obuhvat (85%) bilježi se prilikom sistematskih pregleda srednjoškolaca, što je dijelom posljedica slabijeg odaziva učenika i nemogućnosti njihova ostvarenja zbog kadrovskih poteškoća kada se prioritet daje drugim aktivnostima iz Programa mjera.

S obzirom na to da sukladno Provedbenom kalendaru obveznih cijepljenja nema propisanih cjepiva za srednjoškolsku populaciju, a tijekom 2018. nije bilo moguće nadoknadno cijepljenje učenika srednjih škola protiv HPV-a, bilježi se znatno niži broj takvih cijepljenja.

U aktivnostima polivalentnih savjetovališta koja funkcioniraju u svakoj ambulanti, obuhvati su visoki u svim skupinama. Nešto je manji broj savjetovanja osnovnoškolaca po pitanju rizičnih ponašanja, ali se istodobno bilježi porast broja savjetovanja u području mentalnoga zdravlja i očuvanja zdravlja (pitanje evidencije). Raste intenzitet interesa i potreba za savjetovanjem u vezi s izborom zanimanja učenika osnovnih škola te problemom učenja studenata (nakon uvođenja mogućnosti prilagodbe ispitne tehnologije).

Zabilježen je i porast broja aktivnosti vezanih za primjereni oblik školovanja u osnovnim i srednjim školama.

Osim redovnih, provodile su se i dodatne aktivnosti zdravstvene zaštite mladih u okviru Savjetovališta za poremećaje prehrane i Savjetovališta za reproduktivno zdravlje koje se ostvaruju uz potporu Gradskog ureda za zdravstvo Grada Zagreba.

U Savjetovalištu za reproduktivno zdravlje tijekom 2018. godine ginekološki pregled obavilo su 942 djevojke, a savjetovanje s liječnicom školske medicine 540 djevojaka i mladića, što je porast broja korisnika u odnosu na 2017. godinu.

Nastavljena je provedba projekta „Prevenција HPV infekcija i drugih spolno prenosivih bolesti“ edukacijom roditelja učenika osmih razreda svih zagrebačkih osnovnih škola, organizacijom tribina za javnost te brojnih medijskih istupa u cilju promocije prevencije i cijepljenja protiv HPV-a. Rezultat je povećanje obuhvata procijepljenosti učenika osmih razreda u odnosu na 2017. godinu.

Djelatnici Službe za školsku i adolescentnu medicinu započeli su tijekom 2018. provedbu projekta „Probir na glutensku enteropatiju među učenicima prvih razreda osnovnih škola grada Zagreba“. U cilju otkrivanja djece s atipičnim ili supkliničkim slikama celijakije, unaprijeđenja kvalitete života oboljele djece, a u konačnici i utvrđivanja prevalencije bolesti u djece školske dobi, izvedeno je 1.297 testiranja. Djeca s pozitivnim nalazima brzih testova upućena su na daljnju obradu.

6. SLUŽBA ZA JAVNOZDRAVSTVENU GERONTOLOGIJU

6.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba provodi poslove iz domene javnozdravstvene gerontologije. Temeljne zadaće Službe jesu četiri područja gerontološko-javnozdravstvene djelatnosti:

1. Praćenje, proučavanje, evaluacija, planiranje, projekcija te izvještavanje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj sposobnosti starijih osoba u ranijoj (65 – 74 godine), srednjoj (75 – 84 godina) i dubokoj starosti (85 i više godina)
2. Koordinacija, stručno-metodološka pomoć, instruktaza, edukacija i re-educacija provoditelja/suprovoditelja zaštite zdravlja i zdravstvene zaštite starijih u institucijskoj i izvaninstitucijskoj skrbi za starije; trajna edukacija iz gerontologije, gerijatrije i gerijatrijske zdravstvene njege putem gerontoloških tribina, gerontoloških tečajeva, škola, radionica, stvaraonica, kongresa i simpozija interdisciplinarnim gerontološkim pristupom
3. Izrada, evaluacija, planiranje, predlaganje Programa/normi zdravstvenih mjera i postupaka u zaštiti zdravlja starijih i Programa osnovnih geroprofilaktičnih mjera primarne, sekundarne, tercijarne i kvartarne prevencije s vodičem uputa za aktivno zdravo i produktivno starenje te izrada gerontološko-javnozdravstvenih normi i smjernica
4. Znanstveno-istraživačka i publicistička gerontološko-javnozdravstvena djelatnost.

6.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

- prikupljanje, upis i obrada Evidencijskih lista br. 1 za praćenje zdravstvenih potreba starijih osiguranih osoba specifične primarne zdravstvene zaštite u domovima za starije i nemoćne osobe (pristiglo 135 evidencijskih lista)
- prikupljanje, upis i obrada Evidencijskih lista br. 4 za praćenje zdravstvenih potreba starijih osiguranih osoba specifične primarne zdravstvene zaštite u domovima za starije i nemoćne osobe (pristiglo 698 evidencijskih lista)

- koordinacija i unos pristiglih Upitnika o praćenju pokazatelja kvalitete u domovima za starije osobe po županijama Hrvatske i Grada Zagreba; završena obrada i analiza podataka
- stručno metodološka pomoć i koordinacija te savjetodavni rad gerontološko-javnozdravstvenih timova Službe/Centra za gerontologiju s provoditeljima iz zavoda za javno zdravstvo županijâ Hrvatske
- savjetovališni rad na upite stručnjaka o zaštiti zdravlja starijih osoba, gerontološko-javnozdravstvenoj i gerijatrijskoj djelatnosti (individualne konzultacije i radionice za skupinu stručnjaka te telefonom i e-poštom
- sudjelovanje u izradi Nastavnoga plana i programa osposobljavanja za poslove gerontonegovatelja/gerontonegovateljice kojega koordinira Zdravstveno veleučilište u Zagrebu
- obrada i analiza podataka o uzroku smrti za osobe starije od 65 godina u Republici Hrvatskoj, Gradu Zagrebu i županijama RH u suradnji sa Odjelom za mortalitetnu statistiku HZJZ i Državnim zavodom za statistiku
- sudjelovanje u radu Povjerenstva za suradnju Hrvatskog liječničkog zbora i UEMS-a
- održane su dvije radionice o prehrambeno-gerontološkim normama i izradi jelovnika za starije osobe u domovima za starije i gerontološkim centrima
- sudjelovanje na 2. nacionalnoj radionici u sklopu europskog projekta "Horizon 2020 – Sustainable intEgrated care modeLs for multi-morbidity: delivery, FInancing and performance – SELFIE"
- dana 15. i 16. studenoga 2018. godine održana je radionica/edukacija u Tuheljskim Toplicama za medicinske sestre zaposlene u domovima za starije osobe u nadležnosti Grada Zagreba u sklopu projekta „Komunikacija s osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti i drugih demencija“
- objavljen je priručnik za formalne negovatelje „Komunikacija s osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti i drugih demencija“
- provođenje programa „Unapređenje kvalitete života i zaštite zdravlja korisnika domova za starije“
- sudjelovanje u edukaciji (predavači) „Unaprjeđenje kvalitete skrbi za starije osobe u institucionalnom i izvan institucionalnom smještaju“ u organizaciji Centar za promicanje EU standarda u zdravstvu (EUSUZ)
- sudjelovanje na konferenciji „European Scientific Conference on Applied Infectious Disease Epidemiology 2018“ posvećenoj zaraznim bolestima
- sudjelovanje na predstavljanju rezultata znanstveno-istraživačkog projekta Zaklade Zajednički put „Nasilje u domovima za starije osobe u Gradu Zagrebu: percepcije korisnika i zaposlenika“

- sudjelovanje u promociji publikacije „Alzheimer stripoteka“ koju je organizirao Dom za starije osobe Sveti Josip u Zagrebu
- sudjelovanje na simpoziju Virusne infekcije dišnog sustava u kontekstu "Jednog zdravlja"
- rad u Programskom odboru konferencije „Živjeti starost – izazov za društvo“

6.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

- kontinuirani nastavak održavanja gerontoloških tribina, radionica i gerontoloških simpozija
- nastavak projekta „Unapređenje skrbi za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti i drugih demencija“ u 2019. godini za koji se planira sklopiti novi ugovor sa Gradskim uredom za zdravstvo
- rad na projektu pod naslovom „Model uspješnog starenja – karakteristike dugovječnosti u korisnika domova za starije“ u 2019. godini za koji se planira sklopiti novi ugovor sa Gradskim uredom za zdravstvo
- redovito prikupljanje i obrada podataka o zdravstvenom stanju i potrebama osoba starije životne dobi (hospitalizacije, BO-dani, mortalitet, stanje uhranjenosti, evidencijske liste, kategorijski postupnik)
- odvijanja aktivnosti u četiri javnozdravstveno-gerontološka područja.

6.4. ZAKLJUČCI

Obavljeni su poslovi u skladu su s planovima za 2018. godinu.

7. SLUŽBA ZA MENTALNO ZDRAVLJE I PREVENCIJU OVISNOSTI

7.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti izvodi aktivnosti iz područja zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i liječenja ovisnosti određene zakonima, nacionalnim strategijama i akcijskim planovima i prema stručnim smjernicama. Nositeljica je specifičnih aktivnosti usmjerenih na očuvanje mentalnoga zdravlja promicanjem, prevencijom i tretmanom mentalnih poremećaja i bolesti ovisnosti. Rad Službe obuhvaća univerzalnu, selektivnu i indiciranu prevenciju, a liječenje multidisciplinarni i znanstveno utemeljeni pristup.

7.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Aktivnosti iz područja zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i liječenja ovisnosti

Tablica 7.2.1. iskazuje vrstu i broj usluga koje je Služba pružila tijekom 2018. godine.

Tablica 7.2.1. – Vrsta i broj usluga tijekom 2018. godine

<i>Vrsta usluge</i>	<i>Naziv usluge</i>	<i>Broj usluga</i>
Psihijatrijske obrade i psihoterapije	Prva psihijatrijska obrada	1.364
	Ponovni psihijatrijski pregled	6.074
	Ukupno psihijatrijskih pregleda	7.438
	Psihoterapija – površinska	1.529
	Psihoterapija ponašanja	6.151
	Obiteljska psihoterapija	1.143
	Grupna psihoterapija	245
	Ekspertize	33
	Intervju	439
	Rad na modifikaciji ponašanja	3.678

<i>Vrsta usluge</i>	<i>Naziv usluge</i>	<i>Broj usluga</i>
Psihosocijalne intervencije i dijagnostika	Individualni savjetovanišni tretman	3.981
	Obiteljski savjetovanišni tretman	415
	Savjet telefonom	10.266
	Pomaganje u rješavanju zdravstvenih potreba ovisnika	36
	Kraći psihodijagnostički intervju – broj osoba	413
	Psihološko testiranje – broj testova	1.660
	Zdravstveno-socijalne intervencije	399
Provođenje testiranja na PAS interpretacija nalaza	Uzimanje kapilarne krvi/sline	160
	Uzimanje urina	7.183
	Testiranje urina na prisutnost droga i njihovih metabolita	9.240
	Testiranje iz kapilarne krvi na HIV i HCV, uz interpretiranje nalaza	158
Registracija i evidencija	Ispunjavanje Pompidou-upitnika	1.027
	Izveštaji za CZSS, ODO, Prekršajni i Općinski sud	892
Preventivne aktivnosti	Predavanja, seminari, radionice, tribine i ŠPP	230
	Programske aktivnostima izvan redovnih programa	60
	Posebni programi – (Facebook- i off-line savjetovanje)	177
	Edukacija zdravstvenih radnika	45
	Suradnja s medijima, Sudjelovanje u radijskim i TV emisijama	51
	Suradnja sa nevladinim udrugama	15
	Obilježavanje važnijih datuma	8
	Priprema i pisanje stručno-edukativnog teksta	102

Tablica 7.2.2. prikazuje podatke o klijentima i pacijentima Službe prema dobi i spolu u protekloj godini.

Tablica 7.2.2. – Pacijenti prema dobi i spolu u 2018. godini

Dob	Spol		Ukupno
	Muški	Ženski	
1. Djeca i mladi do 13 godina	17	6	23
2. Maloljetnici od 14 do 17 godina	183	110	293
3. Mlađi punoljetnici od 18 do 20 godina	230	99	329
4. Mladi od 21 do 25 godine	292	195	487
5. Odrasli od 26 do 30 godina	187	96	283
6. Odrasli od 31 do 40 godina	414	216	630
7. Odrasli od 41 do 50 godina	245	137	382
8. Odrasli od 51 do 64 godina	65	142	207
9. Odrasli – treća dob (stariji od 65 godina)	46	187	233
<i>Ukupno</i>	1.679	1.188	2.867

Podaci o pacijentima prema dijagnozi i spolu tijekom 2018. godine prikazani su u Tablici 7.2.3.

Tablica 7.2.3. – Pacijenti prema dijagnozi i spolu u 2018. godini

Dob	Spol		Ukupno
	Muški	Ženski	
Mentalno zdravlje	1.011	1.046	2.057
Ovisnost (F1x.2)	668	142	810
<i>Ukupno</i>	1.679	1.188	2.867

Tablica 7.2.4. iskazuje podatke o broju dolazaka pacijenata prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine.

Tablica 7.2.4. – Broj dolazaka pacijenata prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama tijekom 2018. godine.

<i>Organizacijska jedinica</i>	<i>Broj dolazaka</i>
Odjel za prevenciju Ovisnosti i Centar zaštitu mentalnog zdravlja odraslih (Mirogojska cesta 11)	4.756
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Remetinečki gaj 14)	4.503
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Heinzelova ulica 62a)	4.970
<i>Ukupno</i>	14.229

Broj obrada prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine prikazuje Tablica 7.2.5.

Tablica 7.2.5. – Broj obrada prema organizacijskim i lokacijskim jedinicama u 2018. godini

<i>Organizacijska jedinica</i>	<i>Broj obrada</i>
Odjel za prevenciju Ovisnosti i Centar zaštitu mentalnog zdravlja odraslih (Mirogojska cesta 11)	5.895
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja odraslih, Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Remetinečki gaj 14)	6.429
Centar za zaštitu mentalnog zdravlja djece i mladih (Heinzelova ulica 62a)	6.480
<i>Ukupno</i>	18.804

Aktivnosti prema posebnim programima

PROGRAM „JAČANJE KOMPETENCIJA U RADU S MLADIMA“

Tijekom 2018. godine u Programu „Jačanje kompetencija u radu s mladima“ održano je 12 predavanja i 15 edukativnih radionica.

Tijekom 2018. godine na predavanjima je prisustvovalo 524 profesora i stručnih suradnika, a 43 ih je sudjelovalo na radionicama. Uočava se veći interes, odnosno porast sudionika u odnosu na prošlu godinu.

PROGRAM „UNAPREĐENJE MENTALNOG ZDRAVLJA NA POSLU“

Program se počeo provoditi početkom 2018. godine kod radno aktivnog građanstva s ciljem prevencije stresa na radnom mjestu kroz trening vještina te je obuhvaćeno 113 osoba na jednom predavanju i 12 radionica.

PROGRAM „FACEBOOK“

Sadržaj i teme koje se objavljuju na Facebook stranici odnose se na mentalno zdravlje i ovisnosti. Intenzitet i raspored objava je prilagođen aktualnim potrebama i događanjima, kako u Hrvatskoj tako i u svijetu. S pratiteljima stranice (engl. *Followers*) se nastoji komunicirati i odgovarati im na upite i stručno ih dalje usmjeravati.

Tijekom 2018. godine bilo je ukupno 154 objava. Ukupan broj pratitelja bio je 1.022 što je porast od 58% u odnosu na 2017. godinu. Brojke pokazuju veći interes za našu stranicu i naše objave što potvrđuje i činjenica da je najčitaniju objavu vidjelo čak 3.739 različitih osoba (u odnosu na 2017.godinu kada je najčitanija objava dostigla 1892 pogleda).

VEČERNJA ŠKOLA ZA RODITELJE

Kombiniranjem kratkih predavanja i radionica te interaktivnim diskusijama o pojedinom slučaju u Večernjoj školi za roditelje pokušava se pomoći roditeljima u jačanju roditeljskih vještina. Svaki susret vode stručni suradnici Službe.

Tijekom 2018. godine održano je ukupno 21 grupni susret u Večernjoj školi za roditelje na kojima je sudjelovalo ukupno 125 osoba. Majke su još uvijek u značajnoj većini (62%), ali se broj očeva koji sudjeluju povećao u odnosu na prošlu godinu.

PROGRAM *LIAISON*-PSIHIJARIJA KOD MS-A

Tijekom 2018. godine zabilježeno je ukupno 148 intervencija kod osoba oboljelih od multiple skleroze, koje su uz neurološku pratnju u kontinuiranom psihoterapijskom tretmanu.

Za osobe s kroničnim bolnim sindromom od strane lokomotornoga sustava zabilježeno je 158 intervencija i 120 za osobe s karcinomom. Kod osoba s ostalim kroničnim somatskim bolestima kojima je potreban u postizanju uspješne rehabilitacije i psihijatrijski tretman, zabilježeno je ukupno 136 intervencija.

PROGRAM RANOGA PREPOZNAVANJA I PRAĆENJA OSOBA S ALZHEIMEROVOM BOLESTI I DRUGIM DEMENCIJAMA

Izvedeno je 184 intervencija. Po prvi puta u razdoblju od siječnja do lipnja 2018. godine pregledano je 11 osoba s blagim kognitivnim poremećajem, Alzheimerovom, miješanom i vaskularnom demencijom; bilo je i 50 kontrolnih pregleda i 30 obiteljskih savjetovališnih i/ili psihoterapijskih tretmana. I dalje postoji potreba za telefonskim savjetima i uputama posebice u kriznim situacijama i u okviru palijativne skrbi.

PROGRAM SURADNJE S NEVLADINIM UDRUGAMA „PODRŠKA TRAŽITELJIMA MEĐUNARODNE ZAŠTITE U GRADU ZAGREBU“

U okviru programa tijekom godine je pomoć zatražilo 23 muškaraca iz Prihvatilišta u Porinu prilikom 43 dolaska na prvi ili kontrolni psihijatrijski pregled. Većina ih dobnoga raspona od 20 do 39 godina, porijeklom sa sjevera Afrike te je veći dio deportiran iz zemalja EU. Dijagnostička obrada pokazala je da je 16 osoba je zatražilo pomoć radi poremećaja u okviru prilagodbe ili preporuke nastavka već postojeće terapije, a sedam osoba zatražilo je pomoć zbog problematike konzumiranja psihoaktivnih supstanci. Dijagnostička obrada je pokazala da su svi testirani na HIV i HCV negativni.

PROGRAM OFF-LINE PODRŠKE LIJEČNICIMA

Tijekom 2018. godine pruženo je 26 konzultacija s LOM-ovima u okviru programa „*Off-line support* liječnicima“, što je otprilike 1/3 od broja konzultacija u 2017. godini. Broj liječnika koji je zatražio konzultaciju bio je 22 što je upola manje nego u 2017. godini. Većina konzultacija odnosila se na provođenje zamjenske terapije u liječenju ovisnosti. Uočava se trend pada broja konzultacija i broja liječnika koji koriste usluge programa što objašnjavamo činjenicom da je ukupan sustav liječenja ovisnosti uhodan i liječnici više nemaju toliko potrebe za konzultacijama obzirom je sustav liječenja stabiliziran.

PROGRAM „ŠKOLA NEPUŠENJA“

U 2018. godini, od planiranih četiri grupe, obavljena je jedna grupa programa „Škola nepušenja“ s 14 polaznika koji su ostvarili ukupno 63 dolaska. Razlog održavanja samo jedne grupe je bio manji interes za prestanak pušenja. Ostvareno je, prema tome, 25% programa. Rezultati ukazuju na to da je oko 50% osoba (njih šest od ukupno 14) koje su bile uključene u program prestalo pušiti za vrijeme provođenja „Škole nepušenja“. Može se reći da su rezultati na razini prethodnih grupa. Sudjelovalo se i u radu četiri ciklusa „Škole nepušenja“ u suradnji sa Zakladom „Hrvatska kuća disanja“.

Aktivnosti u okviru projekata

U okviru stručne podrške i supervizije u implementaciji Projekta promicanja mentalnog zdravlja „Pogled u sebe“ tijekom prvoga polugodišta 2018. godine održana su dva predavanja i dvije edukativne radionice, pet koordinacija, jedan sastanak i izvještavanje. Unutar projekta odrađeno je i Mentorstvo (stručna supervizija, uvježbavanje) *peer*-edukatora za održavanje radionice na temu „Mental health from head to toe“, 14. Croatian Student Summit (10. – 13. 4. 2018.) kao i prihvata adolescenata s problemima mentalnog zdravlja u suradnji sa školama i Službom školske i adolescentne medicine, dijagnostička obrada te uključivanje u savjetodavni i/ili psihijatrijski tretman.

Tijekom navedenog razdoblja pristupilo se planiranju i pisanju projekta za EU-sredstva „Podizanje kompetencija zdravstvenih radnika u radu s oboljelima od Alzheimerove bolesti“ pri čemu je nositelj projekta Klinika za psihijatriju Vrapče, a partner Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“.

Također je počela u prvom polugodištu 2018. provedba aktivnosti projekta „Unapređenje skrbi za osobe oboljele od Alzheimerove bolesti i drugih demencija“ u suradnji sa Službom za javnozdravstvenu gerontologiju koji je usmjeren na edukaciju formalnih njegovatelja u Domovima za starije osobe Grada Zagreba.

Sudjelovalo se i u radu Nacionalnog povjerenstva za prestanak pušenja Ministarstva Zdravstva na pet radnih sastanka, koordinacijom sudionika i te javnozdravstvenom akcijom o štetnosti pušenja kod mladih osoba u Srednjoj medicinskoj školi u Mlinarskoj ulici.

7.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

U sljedećem razdoblju očekuje se redovito odvijanje planiranih aktivnosti i realizacija postavljenih ciljeva.

7.4. ZAKLJUČCI

Aktivnosti Službe redovito su se odvijale u 2018. godini, a uz formiranje tri nova multidisciplinarna tima i povećan broj zahtjeva za liječenjem osobito u području problematike mentalnoga zdravlja i stabilan trend u ovisnostima. Uočava se povećan opseg administrativnih poslova.

8. SLUŽBA ZA ZNANOST I NASTAVU

8.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Služba promiče, organizira i koordinira znanstveno-istraživački rad i nastavu u Zavodu, potiče interdisciplinarnе znanstvene projekte iz područja javnog zdravstva i zdravstvene zaštite te srodnih područja, kojima je cilj istražiti čimbenike očuvanja zdravlja, temeljeno na populacijskim karakteristikama, ali i individualnim karakteristikama i čimbenicima okoliša. Koordinira planiranje i provedbu projekata kojih je nositelj Zavod ili druge institucije (medicinski fakulteti, instituti i drugo). Pomaže pojedincima u planiranju i provedbi projekata, bilo u odabiru metodologije ili traženja resursa (financijskih i materijalnih). Služba je koordinirala rad Referentnoga centra za zaštitu zdravlja starijih osoba, Referentnoga centra za bjesnoću, Referentnoga centra za farmakoepidemiologiju, Referentnoga centra za analize zdravstvene ispravnosti hrane i Referentnog centra za dijagnostiku spolno prenosivih infekcija.

8.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

ODJEL ZA NASTAVU, PUBLICISTIKU I INFORMIRANJE

Aktivnosti Odjela u suradnji s Uredom ravnatelja

Pripremljena je Medijska strategija Zavoda za 2018. godinu.

Medijska promocija i podrška u organizaciji akcija i kampanja koje provodi Zavod („Maksimirski Minus Zwei Cener“, Preporuke za smanjenje uvjeta za razvoj komaraca, HPV, polumaraton „Ivan Starek“, „Hodanjem do zdravlja“, „Škola bez droge, grad bez droge“, „Zagreb Advent Run“).

Aktivno sudjelovanje u organizaciji Okrugloga stola „Cijepljenjem protiv pneumokoka, prevencijom do zdravijeg djetinjstva“.

Predstavljanje internetske aplikacije „Ekološka karta Grada Zagreba“ u Gradskoj upravi.

Predstavljen projekt „Zagreb – Zeleni grad“ s ciljem smanjenja utjecaja prometa na kvalitetu zraka u Gradu Zagrebu (tiskovna konferencija), 19. travnja 2018.

Organizacija svečanog potpisivanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za Centar za sigurnost i kvalitetu hrane, 28. svibnja 2018. suradnja u pripremi, organizaciji i promicanju *kick off*-konferencije Centar za sigurnost i kvalitetu hrane, 7. studenoga.

Podrška i suradnja u komunikaciji prema medijima i javnosti radi požara u CIOS-u, 9. lipnja 2018. te požara u papirnoj industriji PAN, 12. lipnja 2018.

Suradnja u pripremi, organizaciji i provođenju panel rasprave „Tko se ne bi cijepio protiv raka?“, 25. listopada.

Suradnja u pripremi, organizaciji i medijskom praćenju 2. međunarodnog Kongresa o sigurnosti i kvaliteti hrane (Opatija), 13. – 16. studenoga 2018. godine.

Medijska promocija stručnog simpozija s međunarodnim sudjelovanjem „100 godina antirabične zaštite u gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj (1918. – 2018.)“, 7. prosinca.

Pripremljeni su materijali i održano je trinaest sjednica Upravnog vijeća.

Publicistika i grafički dizajn/priprema

Pripremljeno je novo izdanje časopisa „Zdravlje za sve“, posvećenog nejednakosti u zdravlju.

Oblikovanje, prijelom i grafička priprema publikacija „Pregled 2017. – Stručni i znanstveni radovi“ i „Zdravstveno – statistički ljetopis Grada Zagreba 2017.“

Redovne aktivnosti: oblikovanje, prijelom, grafička priprema letaka, brošura, „Peludnoga kalendara“, tiskanica, knjiga protokola i sl.

Prevođenje

S hrvatskoga na engleski jezik prevođeni su: analitički izvještaji za potrebe naručitelja analiza, sažeci stručnih radova, životopisi, projekti EU, ponude, nalazi, pozivna pisma, govori i ostali dokumenti.

Radi prijave na natječaj Hrvatske zaklade za znanost prevedena je cjelokupna projektna prijava i projekt Odjela za zdravstvenu ispravnost i kvalitetu hrane i predmeta opće uporabe – Referentni centar MZ za analize zdravstvene ispravnosti hrane.

Komunikacije

U razdoblju od siječnja do prosinca 2018. godine zaprimljeno je 608 upita korisnika usluga Zavoda – pacijenata i poslovnih stranaka na koje je pravovremeno i odgovoreno te je ujedno izdana tražena informacija ili uputa. Odjel administrira dvije e-adrese: e-adresa službenika za informiranje (*pristupinfo@stampar.hr*) i info e-adresa za komunikaciju s pacijentima, partnerima, tijelima javne vlasti, fizičkim i pravnim osobama (*info@stampar.hr*).

U razdoblju od siječnja do prosinca 2018. godine zaprimljeno je 297 novinarskih upita za komunikaciju, suradnju u pripremi članaka i priloga, snimanje reportaža, izjava, intervjua te gostovanja stručnjaka Zavoda u radijskim i televizijskim emisijama.

Također, dogovarana su gostovanja i objave povodom javnozdravstvenih akcija i kampanja te događanja u Zavodu i organizaciji Zavoda.

Elektroničkom poštom na adrese *info@stampar.hr* i *uprava@stampar.hr* te putem službenog obrasca za pohvale, pritužbe i prijedloge tijekom navedenog razdoblja zaprimljeno je 16 pohvala, kao i 15 prigovora na rad djelatnika Zavoda. Na sve pohvale i prigovore iz Odjela su pravovremeno dostavljeni odgovori, odnosno zahvale ili očitovanja s isprikama.

Poslovi službenika za informiranje

Sukladno obvezi Zakona o pravu na pristup informacijama, službenica za informiranje ispunila je elektronski obrazac i dostavila Povjerenici za informiranje – Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2017. godinu – te je zaprimala zahtjeve za ostvarivanje prava na pristup informacijama.

Objavljivanje priloga na internetskim stranicama Zavoda

Na Web-stranicama Zavoda objavljeno je više od 200 priloga.

Administracija i održavanje profila Zavoda na društvenim mrežama Facebook, Google+, LinkedIn, Twitter, Tumblr i YouTube.

ODJEL ZA ZNANSTVENI RAD, FARMAKOEPIDEMIOLOGIJU I FARMAKOEKONOMIKU

Publicistika

Uređen je i tiskan je „Pregled 2017. Stručni i znanstveni radovi“ u kojemu su objavljeni sažeci klasificirani prema klasifikaciji Hrvatske znanstvene bibliografije (CROSBİ). Krajem studenoga 2018. godine upućen je poziv na predaju sažetaka radova te je započelo njihovo prikupljanje i uređivanje publikacije „Pregled 2018. Stručni i znanstveni radovi“.

Tijekom veljače i ožujka provodilo se sastavljanje i uređivanje publikacije „Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2017. godinu“ u suradnji sa Službom za javno zdravstvo, a u prosincu je započelo uređivanje publikacije „Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2018. godinu“.

Zaprimanje uzoraka za koje se sumnja da sadrže droge i psihotropne tvari

Od početka godine ukupno su zaprimljena 43 uzorka, a od čega je 21 uzorak bio pozitivan.

Planiranje

Pripremljen je dokument „Strateški program znanstvenih istraživanja 2018. – 2022.“.

Praksa stranih studenata

Koordinacija i priprema dolaska studenata i profesorice Sveučilišta Bocvane, organizacija prakse te sudjelovanje u aktivnostima za vrijeme njihova boravka na Zavodu.

Aktivnosti Referentnih centara

REFERENTNI CENTAR ZA FARMAKOEPIDEMIOLOGIJU MINISTARSTVA ZDRAVLJA REPUBLIKE HRVATSKE

Održano je sedam farmakoepidemioloških tribina tijekom 2018. godine:

- 14. ožujka 2018., „Doping u sportu iz perspektive liječnika opće medicine“ (predavač: doc. dr. sc. Milan Milošević, dr. med., spec. medicine rada i sporta, Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“)
- 11. travnja, „Kreativna psihofarmakoterapija“ (predavač: prof. dr. sc. Miro Jakovljević, dr. med., spec. psihijatar, KBC Zagreb)
- 9. svibnja, „Sigurno rukovanje lijekovima koji sadržavaju citotoksične tvari u zdravstvenoj skrbi“ (predavač: doc. dr. sc. Bojana Knežević, prim. dr. med., KBC Zagreb)
- 12. rujna, „Kada i kako liječiti asimptomatsku hiperuricemiju“ (predavač: dr. sc. Sandra Karanović, dr. med., KBC Zagreb)
- 10. listopada, „Novosti u terapiji suhog oka (predavač dr. sc. Igor Knezović, dr. med., Poliklinika Knezović)
- 14. studenoga, „Visoko dozno željezo u liječenju anemije“ (predavač prim. dr. Ivo Radman, dr. med., KBC Zagreb)
- 12. prosinca, „Zašto je važno cijepiti se protiv gripe“ (predavač prim. dr. Mirjana Lana Kosanović Ličina, dr. med.).

Započelo je provođenje istraživanja pod naslovom „Povezanost depresivnosti i adherencije u bolesnika s umjerenom ili teškom hemofilijom A i B koji primaju profilaksu ili liječenje po potrebi“. Istraživanje se provodi u suradnji s Referentnim centrom Ministarstva zdravstva za nasljedne i stečene poremećaje hemostaze i Univerzitetnim kliničnim centrom Ljubljana.

REFERENTNI CENTAR ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA STARIJIH OSOBA MINISTARSTVA ZDRAVLJA
REPUBLIKE HRVATSKE

Održane su dvije gerontološke tribine:

- 207. gerontološka tribina, 27. veljače 2018.; tema: „Starije osobe u zimskom vremenu posebno ugrožene snižavanjem tjelesne temperature“; pozvani predavač: akademik Zijad Duraković
- 208. gerontološka tribina, 20. ožujka 2018.; 1. tema: „Sluh i slušanje u starijoj dobi“, pozvani predavač: dr. sc. Mihael Reis, dr. med.; 2. tema: „Primjena slušnih pomagala u rehabilitaciji sluha starijih osoba“, predavač: Darko Vidović
- 209. gerontološka tribina, 17. svibnja 2018.; tema: „Rano prepoznavanje nasilja u institucijskoj i izvan institucijskoj skrbi za starije“; predavači/ce: Spomenka Tomek-Roksandić, Romana Galić, Silvia Rusac i Ines Vrban
- 210. gerontološka tribina, 23. listopada 2018.; tema: „EU SELFIE projekt – GEROS/CEZIH“; predavačica: Mirjana Huić.

Pripremljen je „Vodič – 15 uputa za aktivno zdravo starenje“ za tisak u Jutarnjem listu.

Održana je 5. gerontološka radionica/stvaraonica o prehrambeno-gerontološkim normama /jelovnicima u domovima za starije i gerontološkim centrima, 11. srpnja 2018.

Distribucija preporučenih mjera zaštite zdravlja za starije osobe kod izlaganja visokim temperaturama zraka iznad 30 °C, osobito za starije osobe oboljele od kardiovaskularnih, respiratornih, endokrinih, psihogerijatrijskih i drugih kroničnih bolesti u Gradu Zagrebu i županijama RH.

Dana 28. rujna održan je gerontološko-javnozdravstveni simpozij u Trakošćanu, čiji organizator je Općina Bednja, ZJZ Krapinsko-zagorske i Varaždinske županije, a koordinator je bio Referentni centar MZ za zaštitu zdravlja starijih osoba. Predavanja su održali doc. dr. sc. Spomenka Tomek-Roksandić, prim. dr. med. („Zaštita zdravlja starijih-politika perspektive održivog razvoja u Hrvatskoj/GeroS/CEZIH“), prof. dr. sc. Branko Kolarić, prim. dr. med. („Gerontološko-javnozdravstvena djelatnost/edukacijski, istraživački i znanstveni menadžment u Hrvatskoj“), Tanja Ćorić, dr. med. („Geroprofilaktički program primarne, sekundarne, tercijarne i kvartarne prevencije u zaštiti zdravlja starijih osoba“, Marica Lukić, dipl. med. techn. („Program četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege u domovima za starije primjenom Kategorijskog postupnika po sestrinskoj dokumentaciji“).

Rad na pet gerontološko-javnozdravstvenih mjera za Strategiju socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2020. predložene gerontološko-javnozdravstvene mjere:

1. Program aktivno zdravo starenje – dopune i unapređenje izradbe programa “Vodič/15 uputa za aktivno zdravo starenje – hrvatski model”
2. Primjena smjernica pravilne prehrane za starije i jelovnika u domovima za starije
3. Praćenje i evaluacija zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti starijih osoba putem inovacijskog informatizacijskog gerontološkog programa GeroS/CEZIH u sinergiji zdravstvene i socijalne skrbi za starije pilot-projektom
4. Pilot-projekt primjene kategorijskog postupnika Programa četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege sa sestrinskom dokumentacijom kod pružatelja usluga za starije osobe
5. Primjena i evaluacija indikatora kvalitete kod pružatelja usluga za starije osobe.

Priprema elaborata za obnovu naziva Referentnog centra Ministarstva zdravstva.

Sudjelovanje u radu Povjerenstva o klimatskim promjenama Ministarstva zdravstva RH.

Izrada i distribucija Preporučenih mjera zaštite zdravlja za starije osobe od hladnoće.

Provođenje dijela znanstvenog projekta iz područja „Biomedicina i zdravstvo“ pod nazivom „Zdravstvene, kulturne i biološke odrednice dugovječnosti: antropološka studija preživljenja u dubokoj starosti“ – HECUBA.

Rad na projektu Grada Zagreba „Procjena oralnog zdravlja starije populacije Grada Zagreba“ prema potpisanom sporazumu dana 14. studenoga 2017. za gerontostomatološku djelatnost sa Stomatološkom poliklinikom.

Izrada jelovnika za domove za starije i gerontološke centre prema važećim smjernicama.

REFERENTNI CENTAR ZA BJESNOĆU MINISTARSTVA ZDRAVLJA REPUBLIKE HRVATSKE

- izrada mjesečnih izvješća na razini Republike Hrvatske o radu antirabičnih ambulanti na temelju prikupljenih podataka županijskih zavoda za javno zdravstvo
- izrada godišnjeg izvješća Referentnoga centra za bjesnoću za Republiku Hrvatsku
- suradnja s Upravom za veterinarstvo i sigurnost hrane pri Ministarstvu poljoprivrede RH

- sudjelovanje u edukaciji po pitanju bjesnoće (nastava i edukacija studenata diplomske nastave; postdiplomska nastava na Katedri za medicinsku statistiku, epidemiologiju i medicinsku informatiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; edukacija liječnika specijalizanata epidemiologije, javnog zdravstva, mikrobiologije i parazitologije te školske medicine: predavanja i praktični rad – pregledi pacijenata)
- izdavanje naloga za stavljanje životinja pod veterinarski nadzor te aplikacija antirabične vakcine i humanog antirabičnog imunoglobulina
- edukacija pučanstva posredstvom medija (sudjelovanja u TV emisijama o bjesnoći)
- publikacija rada u CC bazi podataka.

REFERENTNI CENTAR ZA ANALIZE ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI HRANE MINISTARSTVA ZDRAVLJA REPUBLIKE HRVATSKE

- nastavak aktivnosti vezanih uz projekt Hrvatske zaklade za znanost (IP-06-2016) prema planiranom rasporedu; u sklopu provedbe projekta, dana 6. prosinca 2019. godine održana je radionica pod nazivom „Inovativni postupci uklanjanja AFTM1 biofiksatorima iz mlijeka“, a predavači su bili: prof. dr. sc. Ksenija Markov i izv. prof. dr. sc. Jasna Bošnjir
- izrada završnog izvješća za Projekt koji se provodi u suradnji s Hrvatskom agencijom za hranu pod nazivom „Određivanje citrinina i aristolohične kiseline u žitaricama na području RH“ tijekom 2017. i 2018. godine
- završene su analize i izrađeno izvješće za projekt vezan uz revitalizaciju autohtonih sorti heljde vezane uz projekt čiji je nositelj Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a financiran je iz fonda Ministarstva poljoprivrede; projekt se bavi sijanjem i proučavanjem kvalitete autohtonih sorti heljde; u sklopu projekta je izrađen priručnik o heljdi
- izvršena je distribucija uzoraka soli zainteresiranim laboratorijima u svrhu organizacije provedbe međulaboratorijske usporedbe za određivanje KJ u kuhinjskoj soli; izvedena je statistička obrada rezultata; izrađen je katalog uspješnosti provedbe PT sheme za određivanje KJ u kuhinjskoj soli
- obrana doktorske disertacije djelatnice Lidije Barušić pod nazivom „Procjena zdravstvene ispravnosti odabranih dodataka prehrani i njihov toksikološki učinak *in vivo*“
- održana Radionica o prehrani djece u dječjim vrtićima u okviru Kongresa za sigurnost i kvalitetu hrane u Opatiji od 13. – 16. studenoga 2018.

REFERENTNI CENTAR ZA DIJAGNOSTIKU SPOLNO PRENOSIVIH INFEKCIJA MINISTARSTVA
ZDRAVLJA REPUBLIKE HRVATSKE

- nastavak provođenja programa probira studentske populacije Grada Zagreba na klamidiju i mikoplazmu (druga godina provođenja programa)
- rad na edukaciji iz područja prevencije HPV udruženih karcinoma i sprječavanju širenja spolno-prenosivih infekcija u cilju očuvanja reproduktivnog zdravlja kako pojedinca, tako i populacije
- pored analize rezultata programa probira, analizirani su rezultati provedenih citoloških analiza obrisaka cerviksa (LBC) i testiranja na HPV visokog rizika te rezultati testiranja muškaraca s uretritisom na sedam spolno prenosivih patogena analizom neagresivno prikupljenog uzorka upotrebom multiplex PCR testa
- priređena su predavanja i poster za kongrese čija tema su spolno prenosive infekcije
- prijavljena su dva diplomatska rada iz područja dijagnostike spolno prenosivih infekcija na Medicinskom fakultetu u Zagrebu
- održan je 10. prosinca 2018. godine mini-simpozij „Uloga HPV testa u prevenciji dijagnostici HPV-udruženih karcinoma“.

8.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

Organizacija šest farmakoepidemioloških tribina.

Sastavljanje i objavljivanje publikacije *Pregled 2018. Stručni i znanstveni radovi* na hrvatskom i engleskom jeziku.

Organizacija lokalne radionice u sklopu projekta COST RANCARE.

8.4. ZAKLJUČCI

Redovito su se odvijale aktivnosti Službe.

9. CENTAR ZA INTEGRIRANI SUSTAV UPRAVLJANJA

9.1. ULOGA I TEMELJNE ZADAĆE

Centar za integrirani sustav upravljanja razvija i koordinira procese u svim službama u Zavodu u skladu s međunarodnim normama za upravljanje. Integrirani sustav obuhvaća upravljanje kvalitetom, upravljanje okolišem, upravljanje sustavom zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, upravljanje kvalitetom i osposobljavanje osoblja u ispitnim i medicinskim laboratorijima za akreditaciju prema propisanim normama.

Centar za integrirani sustav upravljanja uključuje od tri podcentra:

1. Certifikacijsko tijelo za proizvode (stečena potvrda za certifikaciju proizvoda u ekološkoj proizvodnji sukladno normi ISO/IEC 17065:2013)
2. Podcentar za certificiranje sustava upravljanja (djeluje sukladno normama: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, OHSAS 18001:2007)
3. Podcentar za akreditaciju ispitnih i medicinskih laboratorija (djeluje sukladno normama ISO/IEC 17025 – ispitni laboratoriji i ISO 15189 – medicinski laboratoriji).

Centar za integrirani sustav upravljanja prati svjetske trendove u razvoju pristupa upravljanju kvalitetom i primjenjuje u Zavodu na optimalni način najbolja rješenja uz maksimalno uvažavanje potreba Zavoda kao cjeline i uvažavanje svih zaposlenika dajući im jasne smjernice za dobar rad.

9.2. REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Certifikacija proizvoda u ekološkoj proizvodnji sukladno normi ISO/IEC 17065

U razdoblju od siječnja do travnja 2018. godine riješene su nesukladnosti koje su se odnosile na ažuriranje 26 obrazaca i sljedeće dokumente koji su usklađeni prema zahtjevima akreditacijske agencije:

1. SOP-1-1303 – Certificiranje proizvoda u ekološkoj proizvodnji
2. Zahtjev za stručnu kontrolu i certificiranje
3. Izvješće o stručnoj kontroli

4. Cjenik usluga
5. Ugovor o poslovnoj suradnji
6. PK-1-1303 – Priručnik kvalitete CT
7. Odluka o imenovanju članova Odbora za nepristranost CT-a
8. Pravilnik Odbora za nepristranost
9. Izjave osoblja
10. Osobni listovi zaposlenika
11. Matrica odgovornosti – Sustav upravljanja certifikacijskog tijela
12. Matrica odgovornosti – Certificiranje ekoloških proizvoda
13. Plan školovanja edukacija osoblja certifikacijskog tijela
14. SOP-2-1303 – Postupak osoblja.

Priprema dokumentacije za intranet-portal – Certifikacijsko tijelo za proizvode.

Realizacija Ovlaštenja od Ministarstva poljoprivrede – Zavod je posao kontrolno tijelo za proizvode – ekološka poljoprivreda, kodni broj HR-EKO-11.

Postavljenje ciljeva s analizom rizika i planom aktivnosti za Certifikacijsko tijelo za proizvode u 2019.

Izrada analize rizika nepristranosti i neovisnosti djelatnika koji su uključeni u ekološku proizvodnju te procjena rizika za ekološku proizvodnju, a odnosi se na rad sa potencijalnim subjektima.

Realizacija školovanja za 2018. i izrada plana školovanja za 2019. za djelatnike uključene u ekološku proizvodnju.

Certifikacija sustava upravljanja kvalitetom i okolišem sukladno normama ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015

- uspješno je provedena tranzicija u 2018. prema novim izdanjima normi
- izrada Priručnika upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša
- izrada i prezentacija godišnjeg izvještaja o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša – ocjena Uprave
- izrada plana internih audita za 2018. godinu, te *check*-liste za interne audite 9001 i 14001
- planiranje/uspostava ciljeva i procjena rizika u svim službama Zavoda za ISO 9001:2015 i sustav upravljanja okolišem na nivou Zavoda za ISO 14001:2015
- provođenje internih audita:
 - o Služba za epidemiologiju (Mirogojska c. 16 i Runjaninova ulica 4)

- Služba za školsku i adolescentnu medicinu (Mirogojska c. 16, Dragutina Golika 34A, Hrvoja Macanovića 2A i Hirčeva 1)
- Uprava
- Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (Mirogojska c. 11)
- Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju
- izrada postupka SOP-1-13 i SOP-1-11
- prijevod nove norme za upravljanje rizicima ISO 31001:2018
- vrednovanje realizacije postavljenih ciljeva za 2018. godinu
- postavljenje ciljeva s analizom rizika i planom aktivnosti za 2019. za Centar za integrirani sustav upravljanja te pomoć ostalim službama Zavoda
- početak izrade registra ovlaštenja za cijeli Zavod.

Akreditacija prema normi ISO/IEC 17025:2007 – Služba za kliničku mikrobiologiju – Odjel za mikrobiološke podloge i kontrolu sterilizacije

- izrada Plana internog audita
- izrada godišnjeg izvještaja o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom – ocjena Uprave
- provođenje internog audita za Normu ISO/IEC 17025 – 23. 3. 2018.
- izrada plana umjeravanja opreme za Odjel
- analiza rizika postavljenih ciljeva za Službu
- uspješno proveden vanjski nadzor od strane HAA (25. 4. 2018.).

Certifikacija prema normi OHSAS 18001:2007

- izrada plana internih audita za razdoblje 2018. – 2019. te *check*-liste za interne audite
- planiranje/uspostava ciljeva i procjena rizika
- izrada i prezentacija godišnjeg izvještaja o ocjeni upravljanja zdravljem i sigurnosti na radu – ocjena Uprave
- provođenje internih audita:
 - Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju
 - Služba za epidemiologiju (Mirogojska c. 16 i Runjaninova 4)
 - Služba za školsku i adolescentnu medicinu (Mirogojska c. 16, Dragutina Golika 34A, Hrvoja Macanovića 2A i Hirčeva 1).

Akreditacija/Reakreditacija Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju prema normi ISO/IEC 17025

- izrada godišnjeg izvještaja o ocjeni sustava upravljanja kvalitetom – ocjena Uprave
- analiza rizika postavljenih ciljeva za Službu za 2018.
- stvaranje baze podataka UNO-a od 2013. godine, a prema registru metoda, organiziranje UNO-a za 81 metodu i dorada plana UNO-a
- izrada plana MLU-a (uključuje skupljanje podataka)
- organizacija umjeravanja za vage i utege u Službi
- pisanje RU za korištenje znaka HAA na nivou Zavoda
- prijava za reakreditaciju Službe u Hrvatsku akreditacijsku agenciju (HAA), šest mjeseci unaprijed, odlazak u HAA s traženom dokumentacijom (ispunjavanje prijave, AS 1 obrasca HAA s proširenjem obima metoda te ostala dokumentacija na CD-u: popis osoblja, izvod iz trgovačkog suda, statut tvrtke, korelacijska tablica, priručnik kvalitete, postupci sustava, radne upute, ocjena Uprave, UNO i popis opreme s umjericama)
- prevođenje nove norme ISO/IEC 17025:2017
- sudjelovanje u devet UNO-a (kao vodeći i prateći ocjenitelj), sakupljanje i ažuriranje izvještaja, obrada izvještaja o UNO-i i pripremanje istih za intranet i postavljanje na intranet
- izrada Realizacije MLU-a u obliku izvještaja za prvih devet mjeseci 2018. zbog zahtjeva reakreditacije.
- uređivanje dokumenata u fleksibilnom području za intranet-portal (redizajn obrazaca, proširenje u fleksibilnom području na pesticide u hrani i mikotoksine i dr.)
- u suradnji s voditeljicom Službe, izrada realizacije plana ciljeva za Službu
- izrada Izvještaja o kvaliteti za prvih devet mjeseci za potrebe reakreditacije Službe
- prikupljanje i slanje u HAA svih akreditiranih SOP-ova, validacijskih izvještaja, mjernih nesigurnosti i RU za reakreditaciju Službe
- ocjena dobavljača za prvih devet mjeseci za Službu
- izrada popisa osoblja, internih ocjenitelja i moderatora intranet-portala
- sudjelovanje u vanjskoj ocjeni Službe od strane HAA
- početak izrada petogodišnjeg plana UNO-a (2019. – 2023.) u bazi podataka
- izrada realizacije MLU-a za 2018.
- izrada plana umjeravanja za ispitnu opremu i mjerila mase za 2019. godinu

- izrada popisa odgovornosti osoblja po točkama norme 17025 po odjelima u Službi (ankete, dobavljači, školovanja, otpad, interni auditi, rizici)
- uspješna realizacija reakreditacije od strane HAA i dobivanje nove Potvrde o akreditaciji do 26. 11. 2023.

Akreditacija prema ISO 15189:2013 – Služba za kliničku mikrobiologiju sterilizacije

Priprema za proširenje na šest novih metoda prema zahtjevima norme 15189.

Provođenje vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja

Pregled termina vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja – vidljivo u Tablici 9.2.1.:

Tablica 9.2.1. – Pregled termina vanjskih nadzora – certifikacija i akreditacija sustava upravljanja

<i>Red. br.</i>	<i>Termin</i>	<i>Trajanje (dana)</i>	<i>Vanjski audit – norma</i>	<i>Vanjska ustanova i broj auditora</i>
1.	19. – 20. 4. 2018.	2	ISO 9001 – kvaliteta – tranzicija na novu normu ISO 9001:2015	Cert. kuća „Bureau Veritas“ – tri auditora
2.	19. – 20. 4. 2018.	2	ISO 14001 – okoliš – tranzicija na novu normu ISO 14001:2015	Cert. kuća „Bureau Veritas“ – dva auditora
3.	25. 4. 2018.	1	Akreditacija ISO/IEC 17025:2007 – Služba za kliničku mikrobiologiju - Odjel za mikrobiološke podloge i kontrolu sterilizacije	HAA – dva auditora
4.	17. 5. 2018.	1	OHSAS 18001:2007 – nadzor – zaštita zdravlja i sigurnost na radu	Cert. kuća „Bureau Veritas“ – dva auditora
5.	26. – 28. 9. 2018.	3	Akreditacija ISO/IEC 17025:2007- Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju	HAA – osam auditora

Interna edukacija o sustavu upravljanja

- edukacija za interne auditore za Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju – veljača 2018.
- pripreme za nadzor ISO/IEC 17025 – voditelji i predstavnici za kvalitetu
- sustav upravljanja ISO 9001:2015 i ISO/IEC 17065:2013 – Poznavanje zakonodavstva i radionica za eko-proizvode
- osposobljavanje poslova ovlaštenika/povjerenika radnika za zaštitu na radu – 05-06-2018

- sigurnost i zaštita analitičkih podataka, 27. 11. 2018.

Vanjske edukacije

1. Izobrazba o strukovnom osposobljavanju – Voćarstvo, Savjetodavna služba, 16. – 19. 1. 2018., Zagreb
2. Trening za internog auditora sustava upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 – Bureau Veritas, 24. – 26. 1. 2018.
3. Trening za internog auditora sustava upravljanja zaštitom okoliša prema zahtjevima norme ISO 14001:2015 – Bureau Veritas, 14. – 16. 3. 2018.
4. Tečaj za primjenu opće Uredbe EU o zaštiti osobnih podataka u zdravstvenom sustavu – ZVU, 9. 4. 2018, Zagreb
5. Analiza korijenskog uzroka nesukladnosti (engl. *Root Cause Analysis*), metode za rješavanje problema i popravne radnje – Supera kvaliteta, 9. – 10. 5. 2018., Zagreb.
6. Dani akreditacije – nova Norma ISO/IEC 17025:2017-Hrvatska akreditacijska agencija, 6. 7. 2018.
7. Prakse u ekološkom uzgoju – Hrvatska poljoprivredno-šumarska savjetodavna služba, Zagreb, 19. 10. 2018.
8. Upravljanje rizicima – Bureau Veritas, 5. – 6. 11. 2018.
9. Centar za translacijska i klinička istraživanja-tečaj trajnog usavršavanja – Translacija istraživanja: Budućnost kvalitete u zdravstvu – kao predavač s temom „Sustavi kvalitete u zdravstvenim ustanovama“, 29. 11. 2018.
10. Eko Arena, sajam eko proizvoda s predavanjima o ekološkoj proizvodnji, Bedekovčina, 30. 11. 2018.

Ostale aktivnosti

- interni audit za Institut zdravlja i sigurnost hrane – Zenica, sukladno normi ISO/IEC 17025 – 8. – 9. 3. 2018.
- priprema rada za konferenciju HMD-a: „Integrirani sustav upravljanja kvalitetom s naglaskom na upravljanje rizicima u NZZJZAŠ ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO/IEC 17025, ISO 15189“
- sudjelovanje u vanjskom nadzoru od strane tvrtke Decra-Genera u Službi za kliničku mikrobiologiju/Odjel za mikrobiološke podloge i sterilizaciju, 9. 11. 2018.
- nastavak suradnje s udrugom „Lijepa naša“ – Eko-škola.

9.3. ZADACI U SLJEDEĆEM RAZDOBLJU

- nastavak internih audita prema planu za 2019. godinu
- priprema dokumentacije za nadzor na licu mjesta od strane HAA za Certifikacijsko tijelo za proizvode u ekološkoj poljoprivredi
- akreditacija prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013 Certifikacijskoga tijela za proizvode u ekološkoj poljoprivredi – drugi nadzor u 2019. godini
- uspješni *witness*-audit od strane HAA za Certifikacijsko tijelo za proizvode u ekološkoj poljoprivredi (kontrolora CT-a na terenu kod ekoloških proizvođača)
- priprema dokumentacije za uspješnu certifikaciju prema normama ISO 9001, ISO 14001, OHSAS od strane tvrtke Bureau Veritas
- priprema dokumentacije za proširenja metoda iz područja norme ISO 15189 u Službi za kliničku mikrobiologiju te uspješna akreditacija od strane HAA
- priprema dokumentacije u Službi za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju, obzirom na prelazak na novo izdanje norme ISO/IEC 17025:2017
- priprema dokumentacije u Službi za kliničku mikrobiologiju/Odjel za mikrobiološke podloge i sterilizaciju, radi prelaska na novo izdanje norme ISO/IEC 17025:2017 te uspješna akreditacija od strane HAA
- ispunjavanje ugovornih obveza prema potencijalnim klijentima Certifikacijskoga tijela za proizvode u ekološkoj poljoprivredi.

9.4. ZAKLJUČCI

Centar redovito koordinira poslove upravljanja kvalitetom u Zavodu i rad predstavnika za kvalitetu u službama/odjelima. Organizira i koordinira uvođenje sustava upravljanja kvalitetom prema ISO 9001:2015, sustava upravljanja okolišem ISO 14001:2015, zaštite zdravlja i sigurnosti na radu OHSAS 18001, sustava za akreditaciju u ispitnim laboratorijima prema ISO/IEC 17025, medicinskim laboratorijima prema ISO 15189 i Certifikacijskog tijela u ekološkoj proizvodnji prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

Proces integriranog sustava upravljanja, počevši s praćenjem normi i smjernica za akreditaciju i certificiranje, održavanje uspostavljenog sustava upravljanja kvalitetom u Zavodu u skladu je s normama, postupcima za upravljanje dokumentiranim informacijama, upravljanja nesukladnostima i korektivnim radnjama, poboljšanjima, provođenjem internih audita i internim edukacijama za kvalitetu u Zavodu.

DODATAK

D.1. LJUDSKI POTENCIJALI

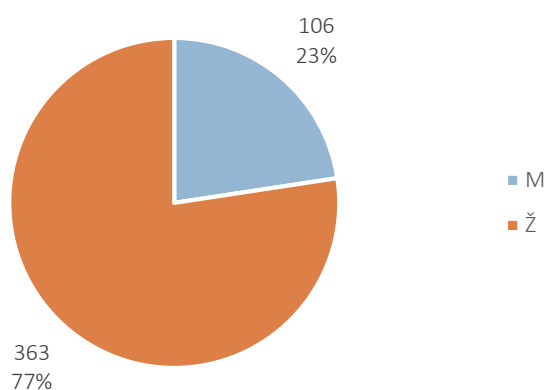
Nastavni zavod je 31. prosinca 2018. godine brojio 441 zaposlenika/cu (31. prosinca 2017. godine bilo je 410 zaposlenika/ca) (Tablica D.1.1.), a tijekom 2018. godine Zavod je ukupno brojio 469 zaposlenika/ca (radni odnos za 28 zaposlenika/ca prestao je zbog umirovljenja, isteka ugovora o radu na određeno vrijeme ili drugih razloga); tijekom 2017. godine Zavod je ukupno brojio 431 zaposlenika/ca.

Tablica D.1.1. – Usporedba broja zaposlenika na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine

Zaposlenici	2018.	2017.	Razlika	Razlika (%)
Zaposlenici na dan 31. prosinca	441	410	↑ 31	↑ 8%

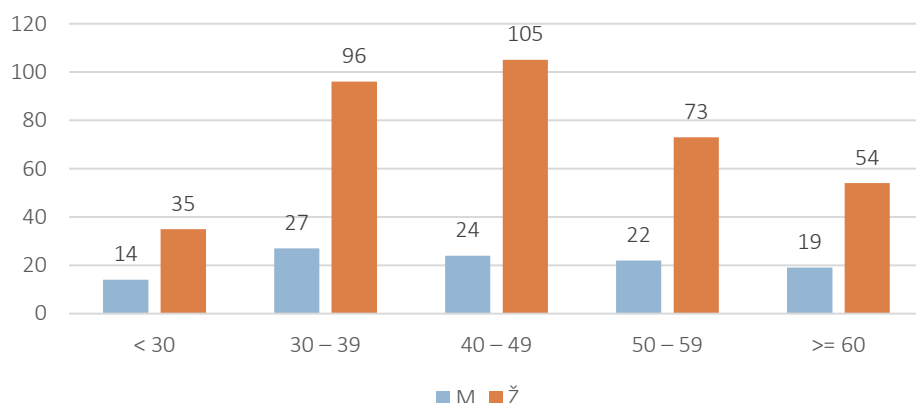
Očuvan je odnos između zaposlenika i zaposlenica iz prethodnih poslovnih godine – aproksimativno 1 : 3 – što je vidljivo na Grafikonu D.1.1.

Grafikon D.1.1. – Spolna struktura zaposlenika/ca

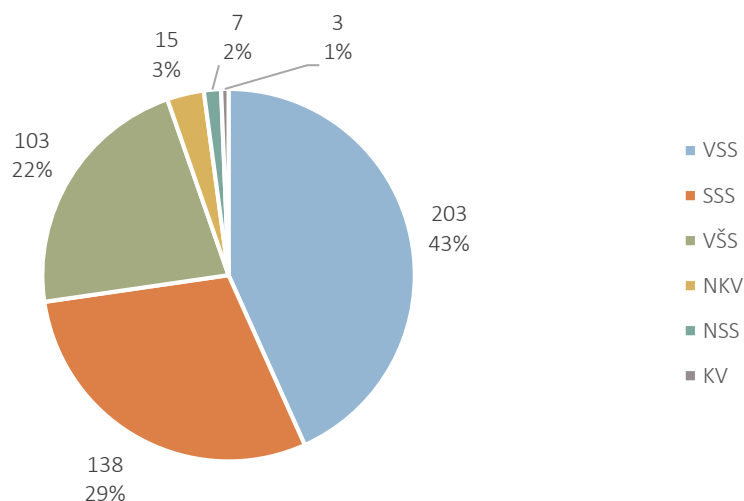
Najviše je zaposlenika/ca tijekom 2018. godine bilo u dobnoj skupini od 40 do 49 godina – 129 zaposlenika/ca (Grafikon D.1.2.):

Grafikon D.1.2. – Struktura zaposlenika/ca prema spolu i dobi

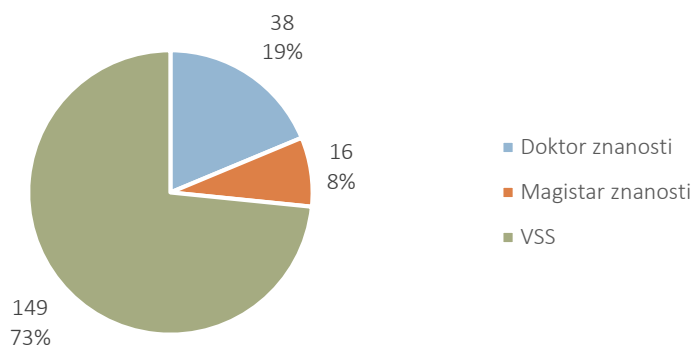
U 2018. godini održala se struktura zaposlenika/ca prema stručnoj spremi iz prethodne godine; u njoj je najveći udio onaj sa zaposlenicima/cama koji imaju visoku stručnu spremu (VSS), što je vidljivo na Grafikonu D.1.3.

Grafikon D.1.3. – Struktura zaposlenika prema stručnoj spremi

Nastavni zavod je tijekom 2018. godine brojio 203 zaposlenika/ca s visokom stručnom spremom (VSS), a od toga 38 doktora/ica znanosti i 16 magistara/ica znanosti (kao i 2017. godine) (Grafikon D.1.4.).

Grafikon D.1.4. – Struktura zaposlenika s VSS

Tablica D.1.2. prikazuje broj zaposlenika prema spremama u pojedinim službama tijekom 2017. godine. Redci službi i stupci prema poredani su prema broju zaposlenika:

Tablica D.1.2. – Struktura zaposlenika prema Službi i stručnoj spremi

Služba	KV	NSS	NKV	VŠS	SSS	VSS	Ukupno
Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju		4	3	13	32	56	108
Služba za epidemiologiju				25	29	29	83
Služba za školsku i adolescentnu medicinu				34	9	40	83
Služba za kliničku mikrobiologiju			8	22	30	16	76
Služba za ljudske potencijale, pravne, i opće poslove	2	2	4	2	12	6	28
Služba za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti				1	7	17	25
Služba za gospodarstvene poslove	1	1		2	15	4	23
Služba za javno zdravstvo				2	2	10	14
Uprava					1	11	12
Služba za javnozdravstvenu gerontologiju				2		7	9
Služba za znanost i nastavu					1	7	8
<i>Ukupno</i>	3	7	15	103	138	203	469

Izvor podataka o zaposlenicima jest baza podataka Ljudskih potencijala Službe za ljudske potencijale, pravne i opće poslove.